

Welkom!

Programma

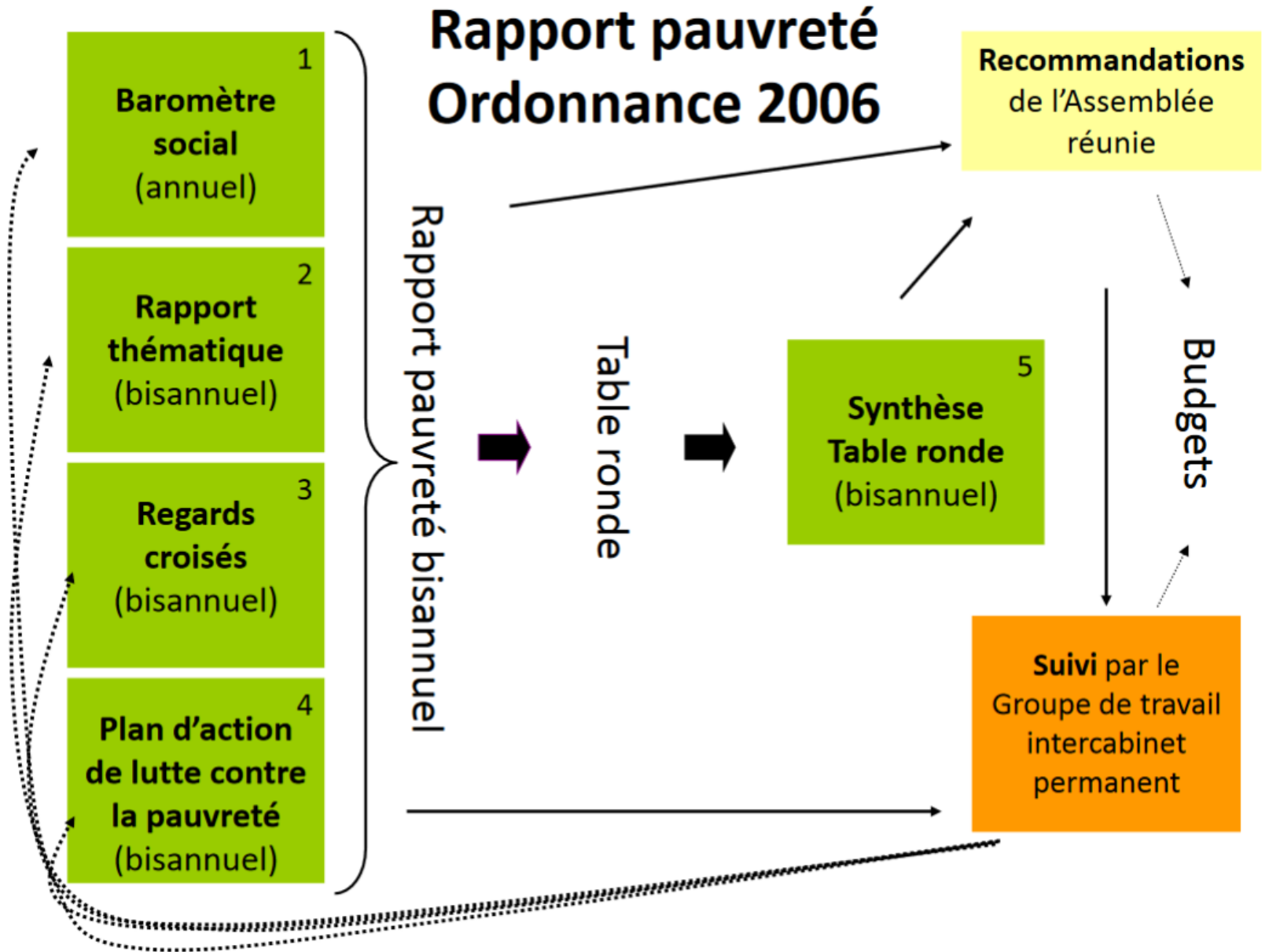
- **Presentatie van het Brussels Armoederapport** 9:00
- **Tussenkoms**t van de Heer Alain Maron, Brussels Minister belast met Gezondheid en Welzijn 10:15
- **Koffiepauze** 10:30
- **Presentatie Beroepsmogelijkheden inzake huisvesting** (N. Bernard en V. van der Plancke) 11:00
- **Vragen/reacties** 11:30
- **Lunch** 12:00
- **Brusselse terreinactoren aan het woord en debat (1)** 13:00
 - Economische en Sociale Raad van het BHG
 - Directie Gewestelijke Huisvestingsinspectie
 - Samenleven vzw
 - Bruss'Help
- **Brusselse terreinactoren aan het woord en debat (2)** 14:30
 - Brusselse Bond voor het Recht op Wonen
 - Federatie van Brusselse OCMW's
 - Union francophone des huissiers de justice
 - Geestelijke Gezondheid en Sociale Uitsluiting België
- **Conclusies** 16:00

Bienvenue!

Programme

- **Presentation du Rapport bruxellois sur l'état de la pauvreté**
- **Intervention de Monsieur Alain Maron**, Ministre beuxellois en charge de la Santé et de l'Action sociale
- **Pause-café**
- **Presentation Procédures de recours en matière de droit au logement** (N. Bernard et V. van der Plancke)
- **Questions/réactions**
- **Lunch**
- **La parole aux acteurs de terrain bruxellois et débat (1)**
 - Conseil économique et social de la RBC
 - Direction de l'Inspection Régionale du Logement
 - Convivence asbl
 - Bruss'Help
- **La parole aux acteurs de terrain bruxellois et débat (2)**
 - Rassemblement Bruxellois pour le Droit à l'Habitat
 - Fédération des CPAS bruxellois
 - Union francophone des huissiers de justice
 - Union francophone des huissiers de justice (UFHJ)
- **Conclusions**

Rapport pauvreté: mission fixée par ordonnance du 20 juillet 2006

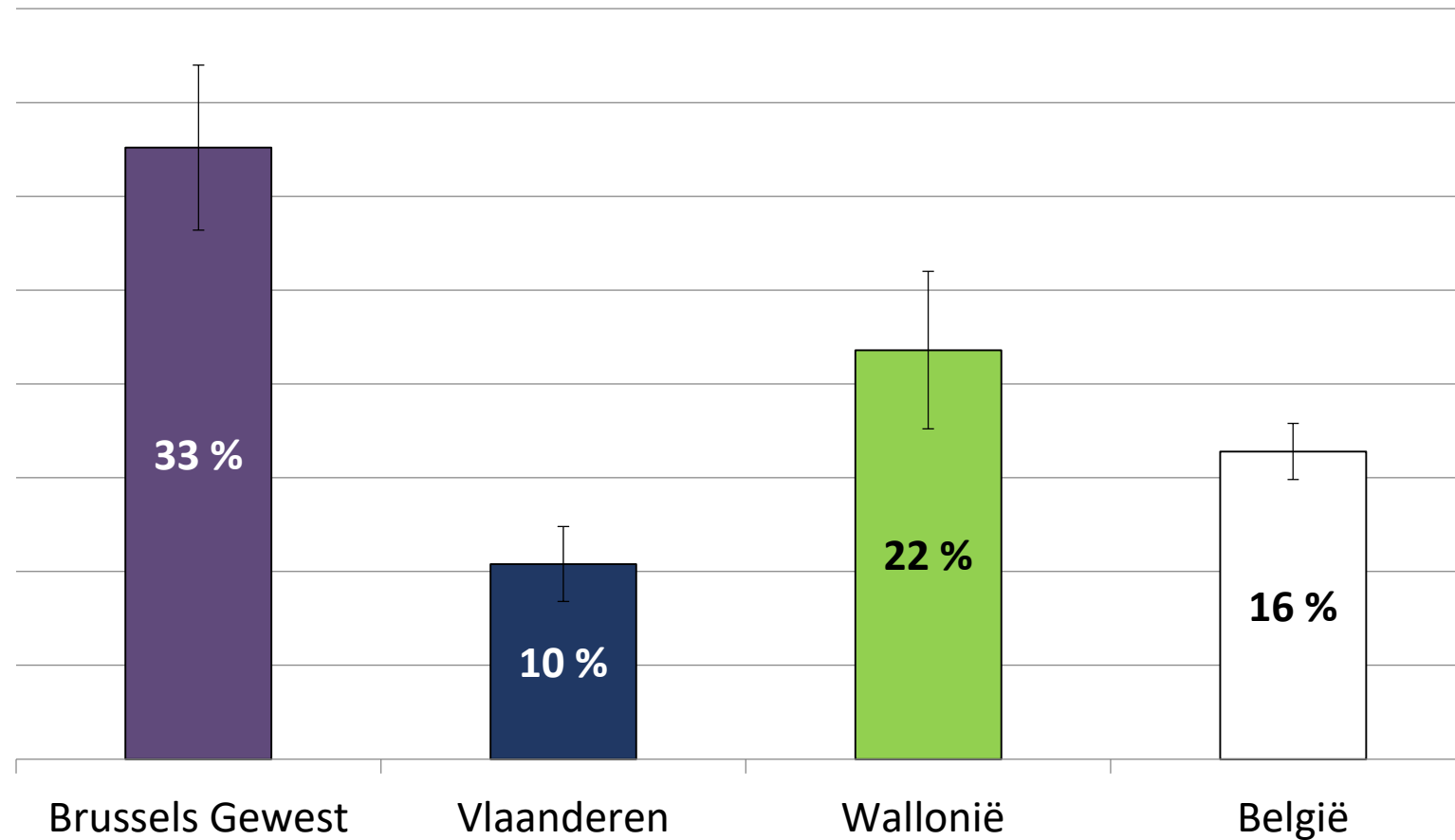
Welzijnsbarometer

Armoederapport 2018

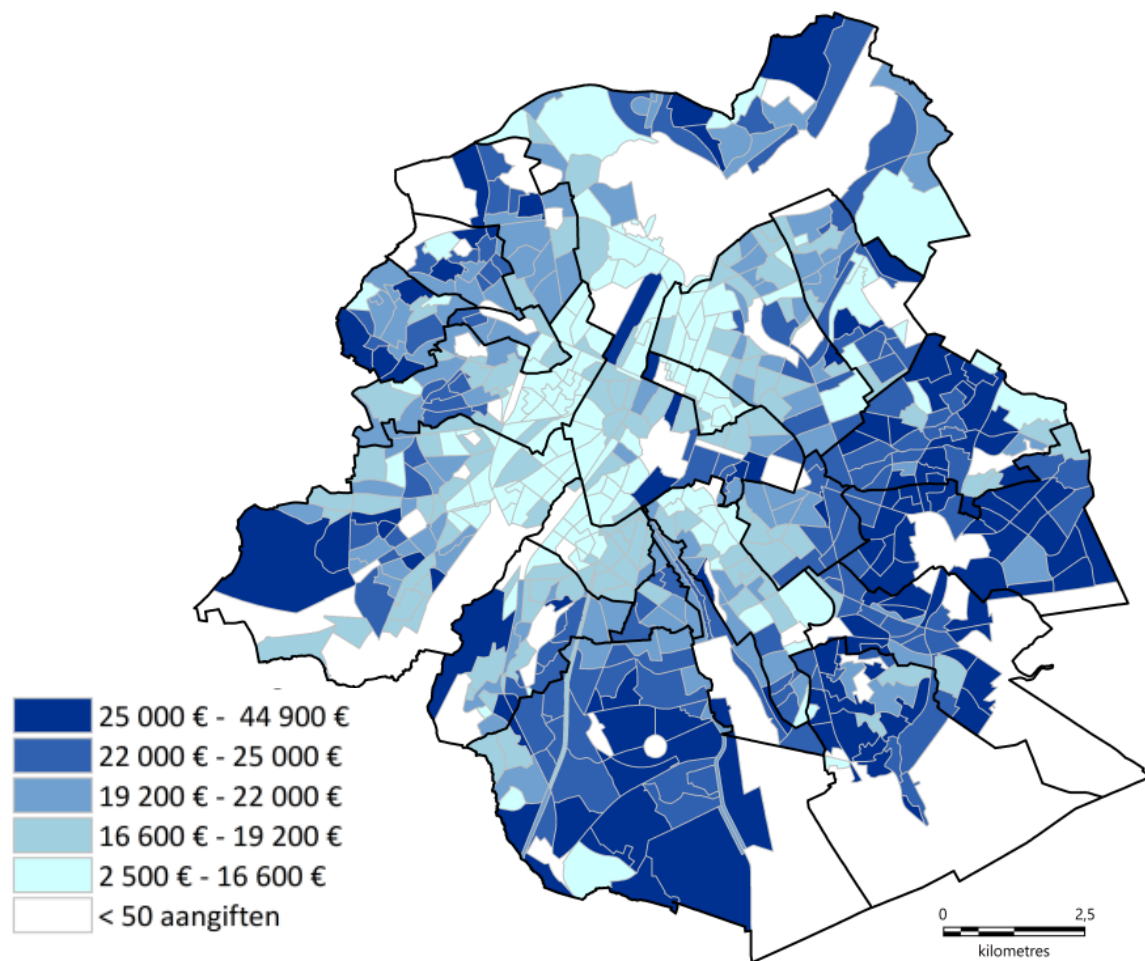
Een hoge armoederisicograad in het Brussels Gewest

Aandeel van de bevolking dat moet rondkomen met een inkomen onder de armoederisicogrens, 2017

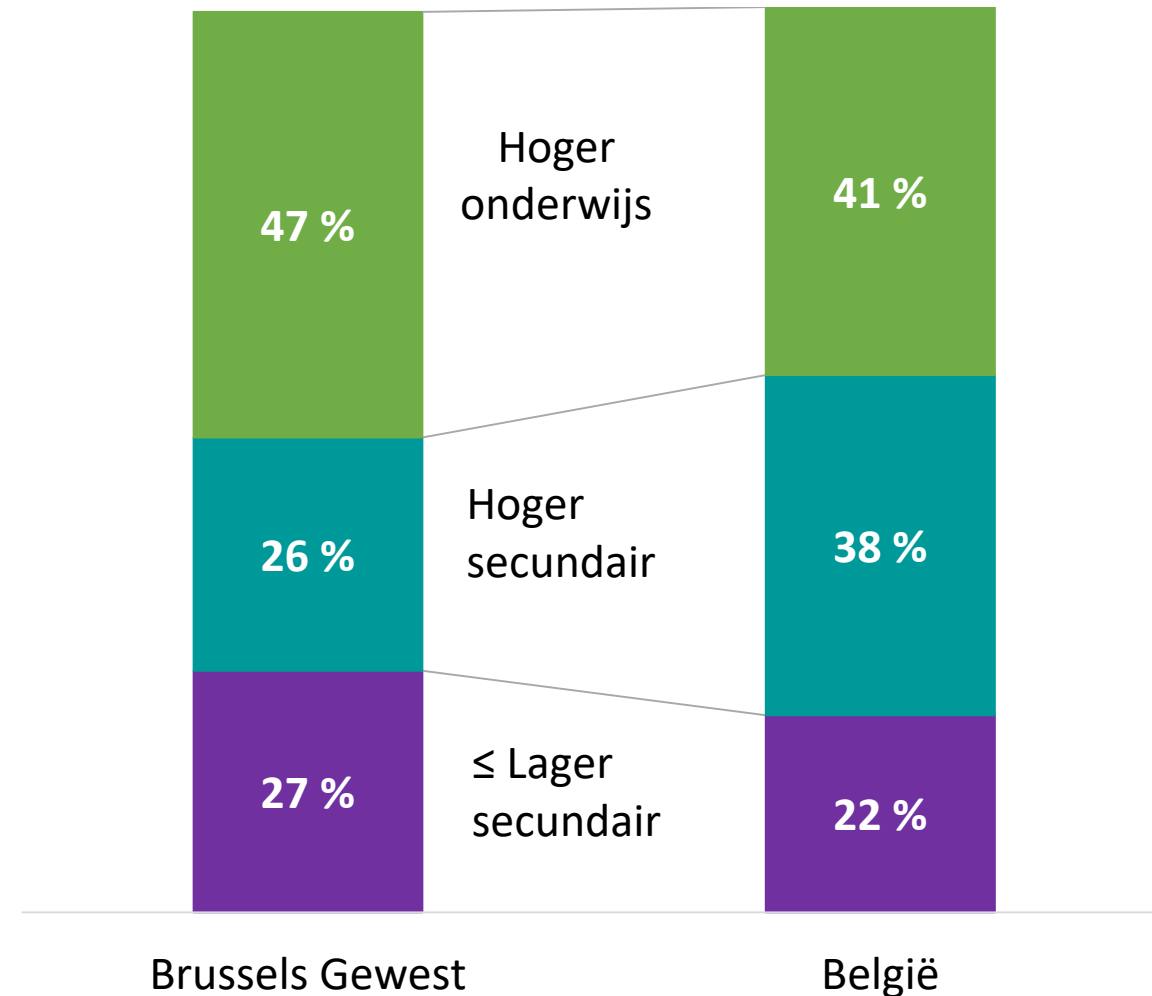

... met grote ongelijkheden

Mediaan inkomen van de aangiften, inkomens 2016

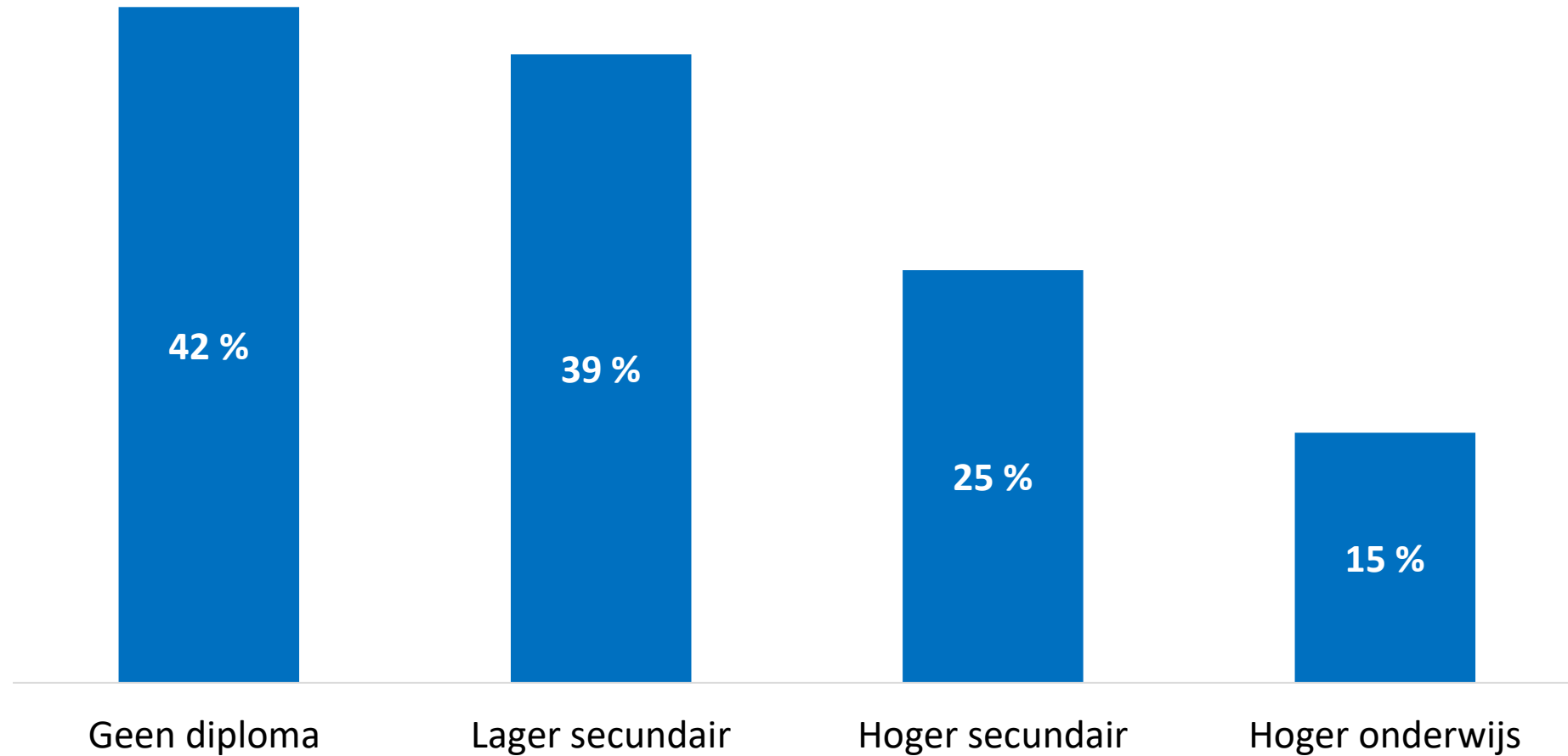

Verdeling van de bevolking (25-64 jaar) naar opleidingsniveau, 2018

Ongelijkheden op alle dimensies van het leven, vb. ook op vlak van gezondheid

Aandeel Brusselaars* van 15 jaar en ouder die de eigen gezondheid niet als goed beoordelen, 2018

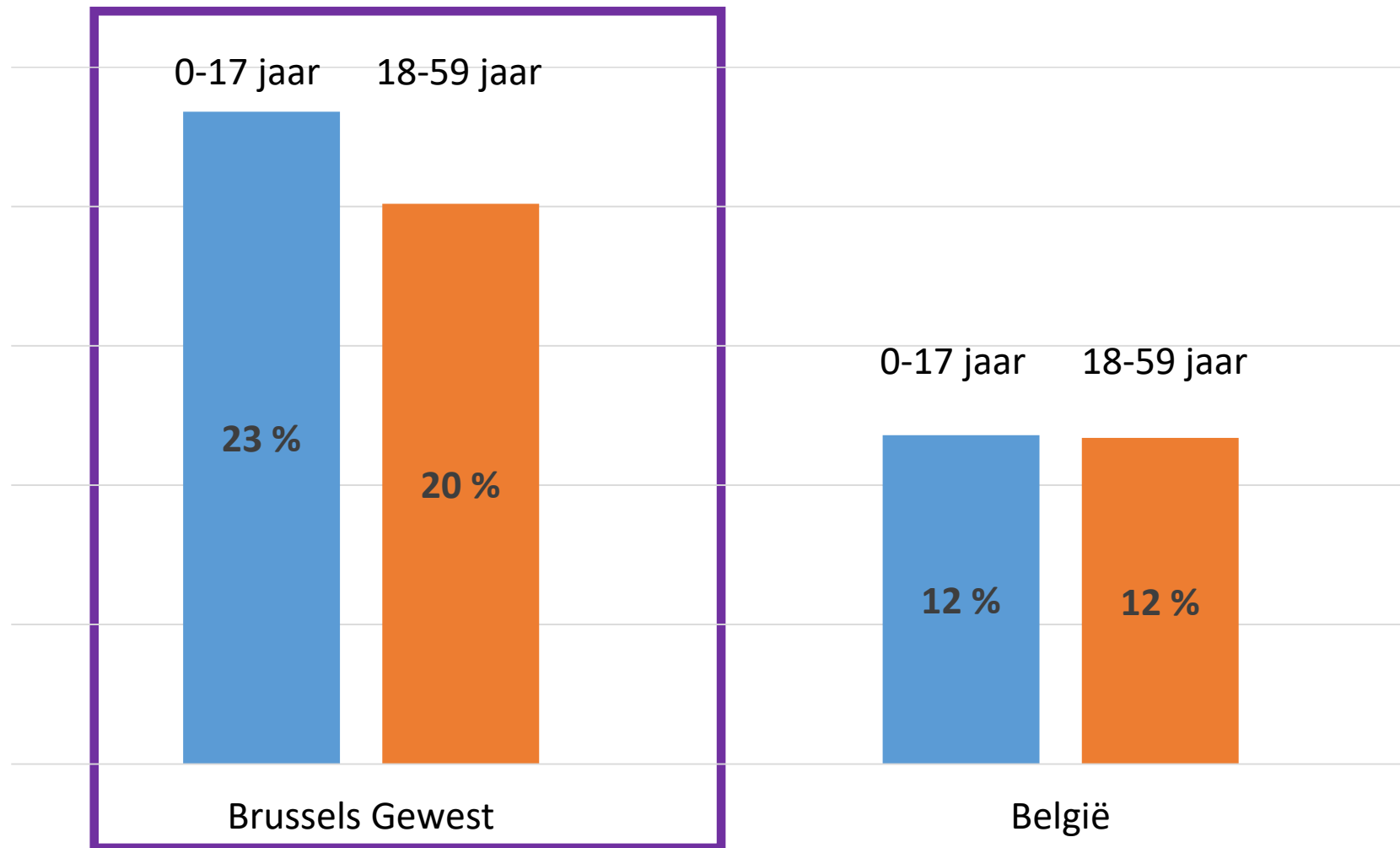

*Gestandaardiseerd voor leeftijd en geslacht mbv de Belgische referentiepopulatie van 2018

Bron: Sciensano, Gezondheidsenquête

De Brusselse arbeidsmarkt...weinig toegankelijk voor Brusselaars

Aandeel van de bevolking in een huishouden zonder inkomen uit arbeid, 2018

Minimumuitkeringen onder de armoederisicogrens

Armoederisicogrens en het bedrag van de minimumuitkeringen (in € per maand) in België op 01/07/2019

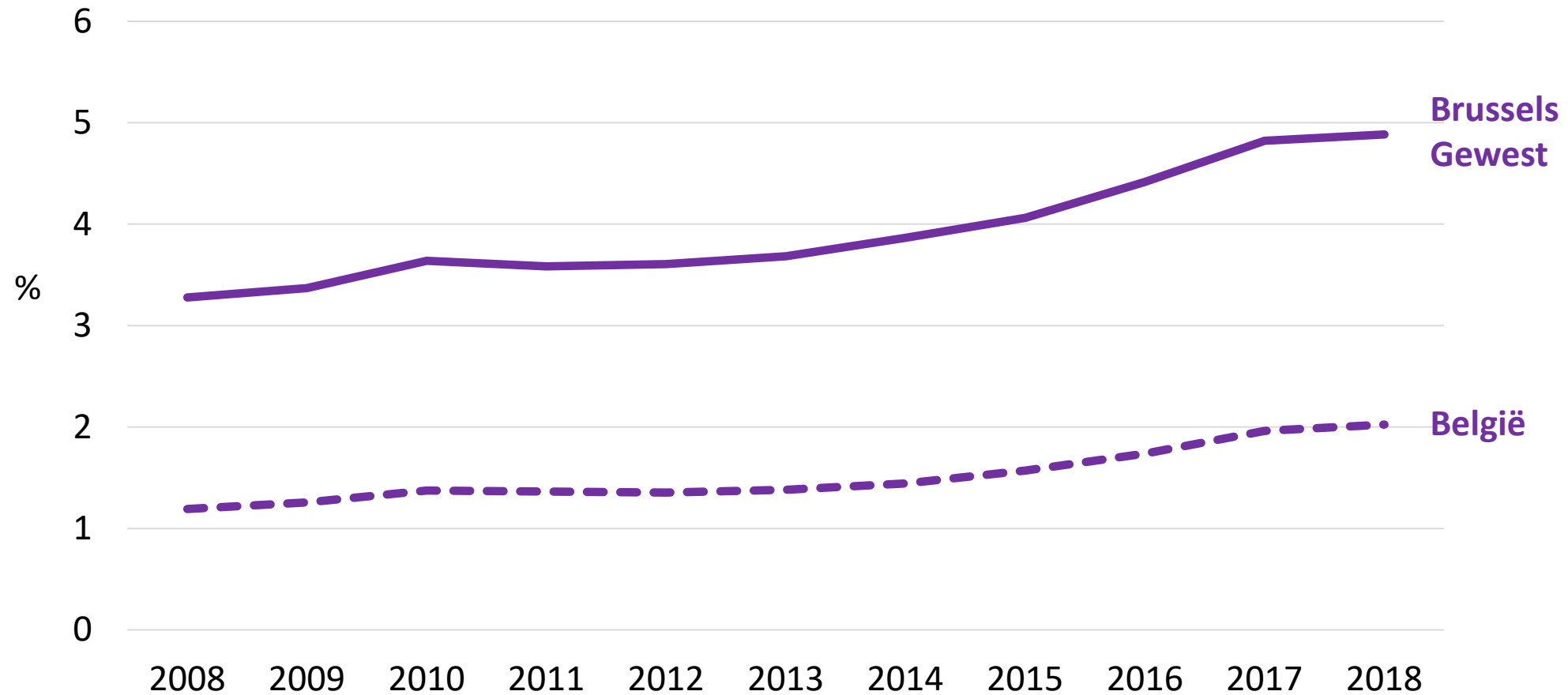
	Alleenstaande	Koppel met twee kinderen*	
Armoederisicogrens (EU-SILC 2019, inkomens 2018)	1 187 €	2 572 €	
		bedrag	Met kinderbijslag**
Leefloon (OCMW)	929 €	1 255 €	1 612 €
Inschakelingsuitkering	932 €	1 282 €	1 639 €
Minimum werkloosheidsuitkering	1 078 €	1 316 €	1 673 €
Maximum inkomensvervangende tegemoetkoming gehandicapten	929 €	1 255 €	1 612 €
Uitkering voor arbeidsongeschiktheid	1 266 €	1 582 €	1 939 €
Inkomensgarantie voor ouderen (IGO)	1 122 €	1 496 €	1 853 €

*In deze tabel wordt gesteld dat de partner van de persoon die de uitkering/het vervangingsinkomen ontvangt als gezinshoofd geen enkele vorm van inkomen heeft.

** kinderen geboren voor 2020

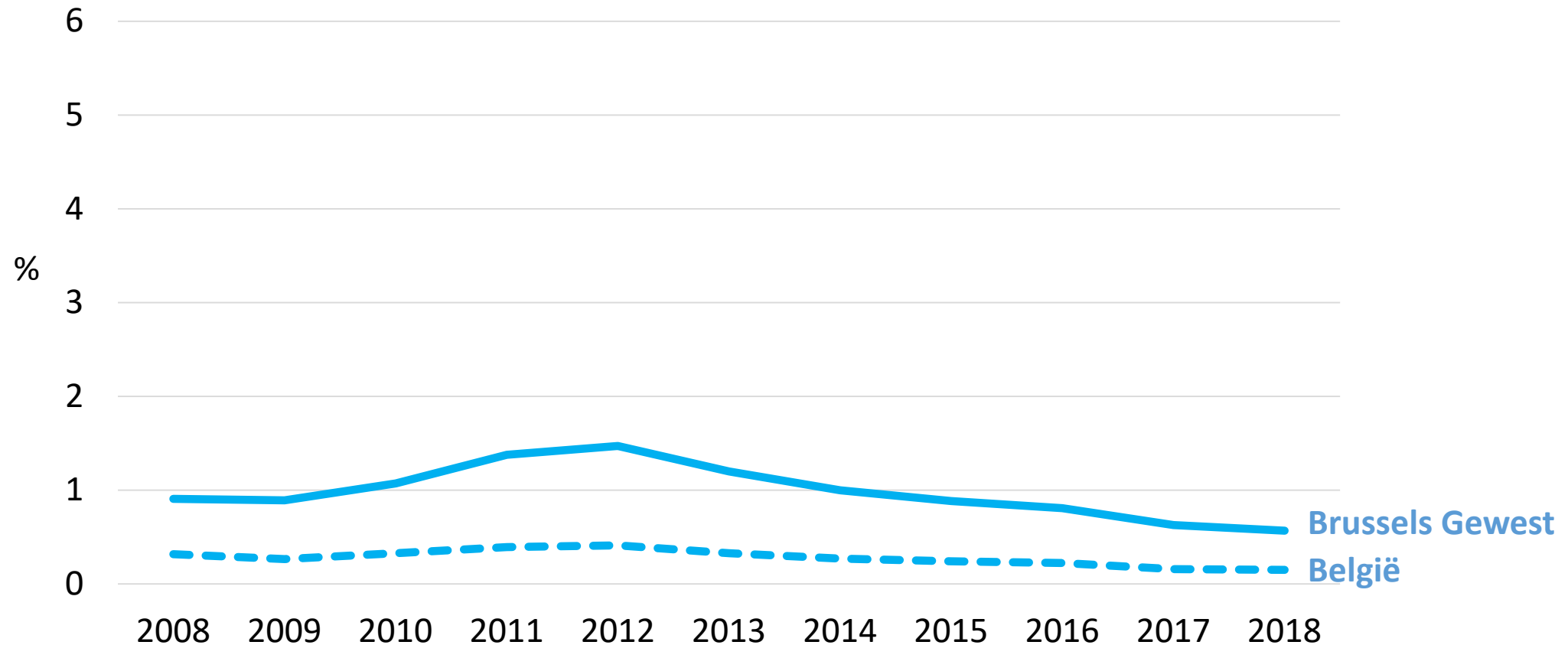
Bron: FOD SZ; POD MI; RVFA; Federale pensioendienst, RIZIV; Statistics Belgium

Aandeel leefloongerechtigden in bevolking 18-64 jaar, januari 2008-2018

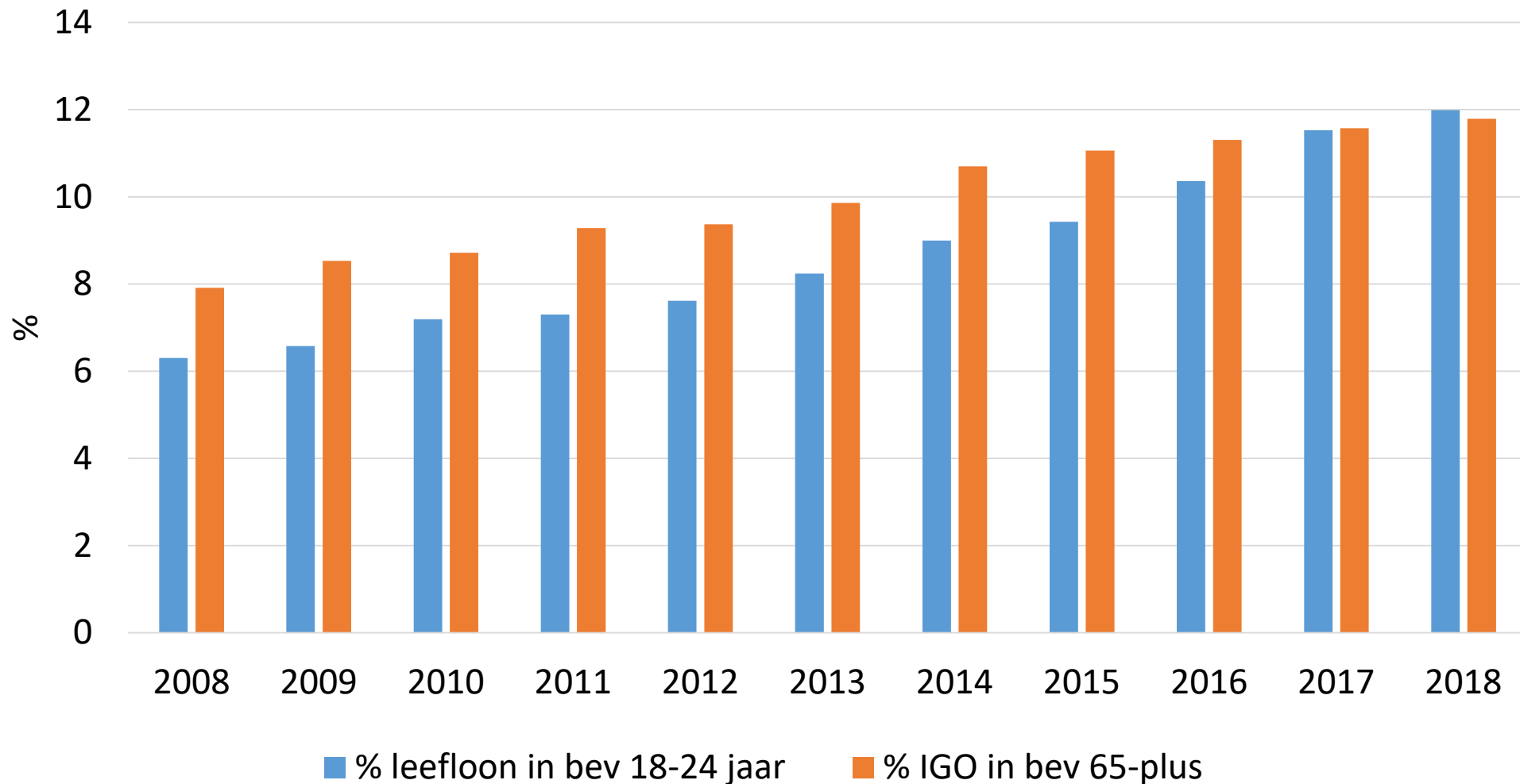
maar wel een daling van het aandeel equivalent leefloongerechtigden

Aandeel equivalent leefloongerechtigden in de bevolking 18-64 jaar, januari 2008-2018

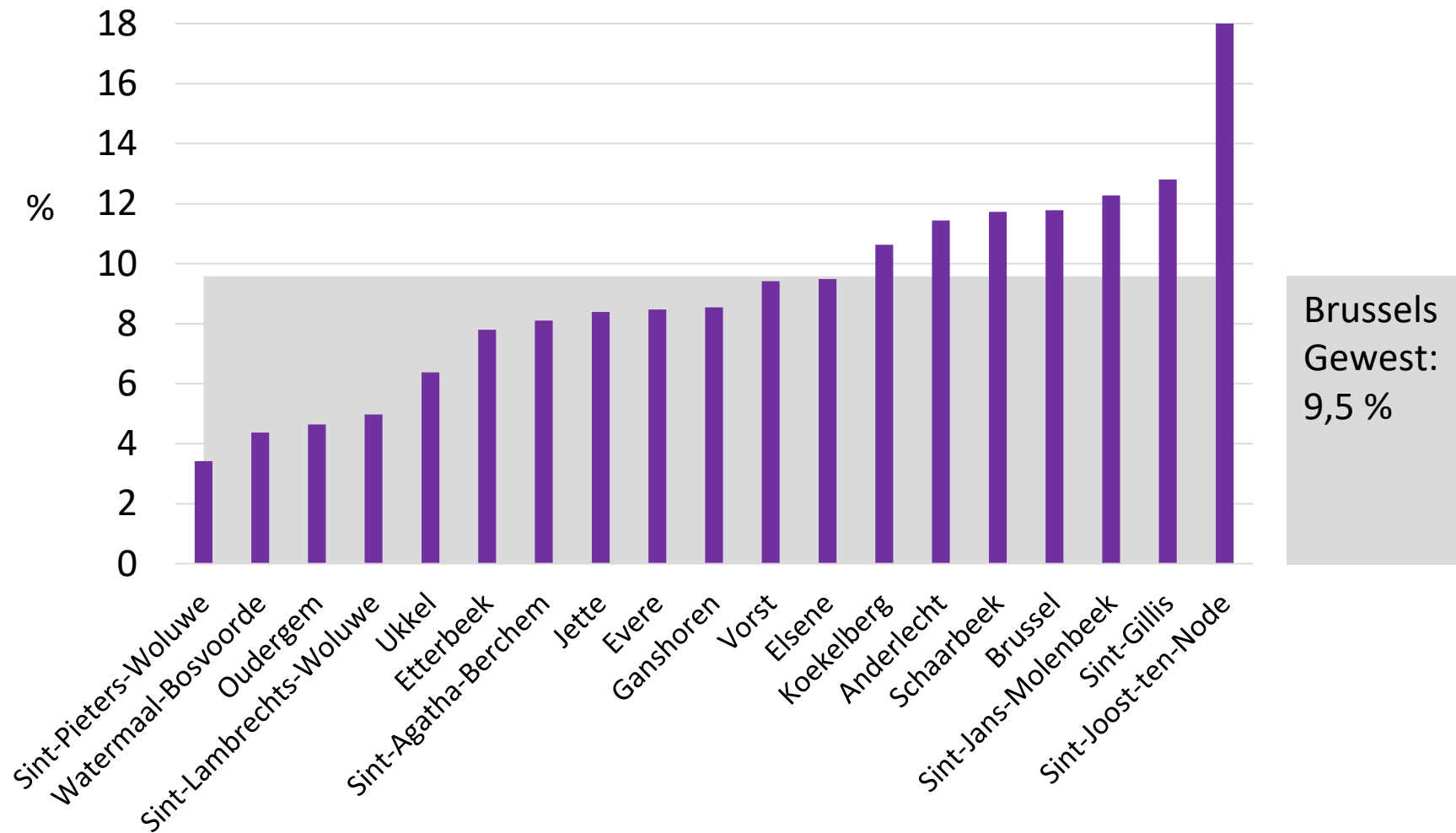
Vooral ouderen en jongeren ontvangen een bijstandsuitkering

Aandeel jongeren met een leefloon; Aandeel ouderen met een inkomensgarantie voor ouderen, januari 2008-2018

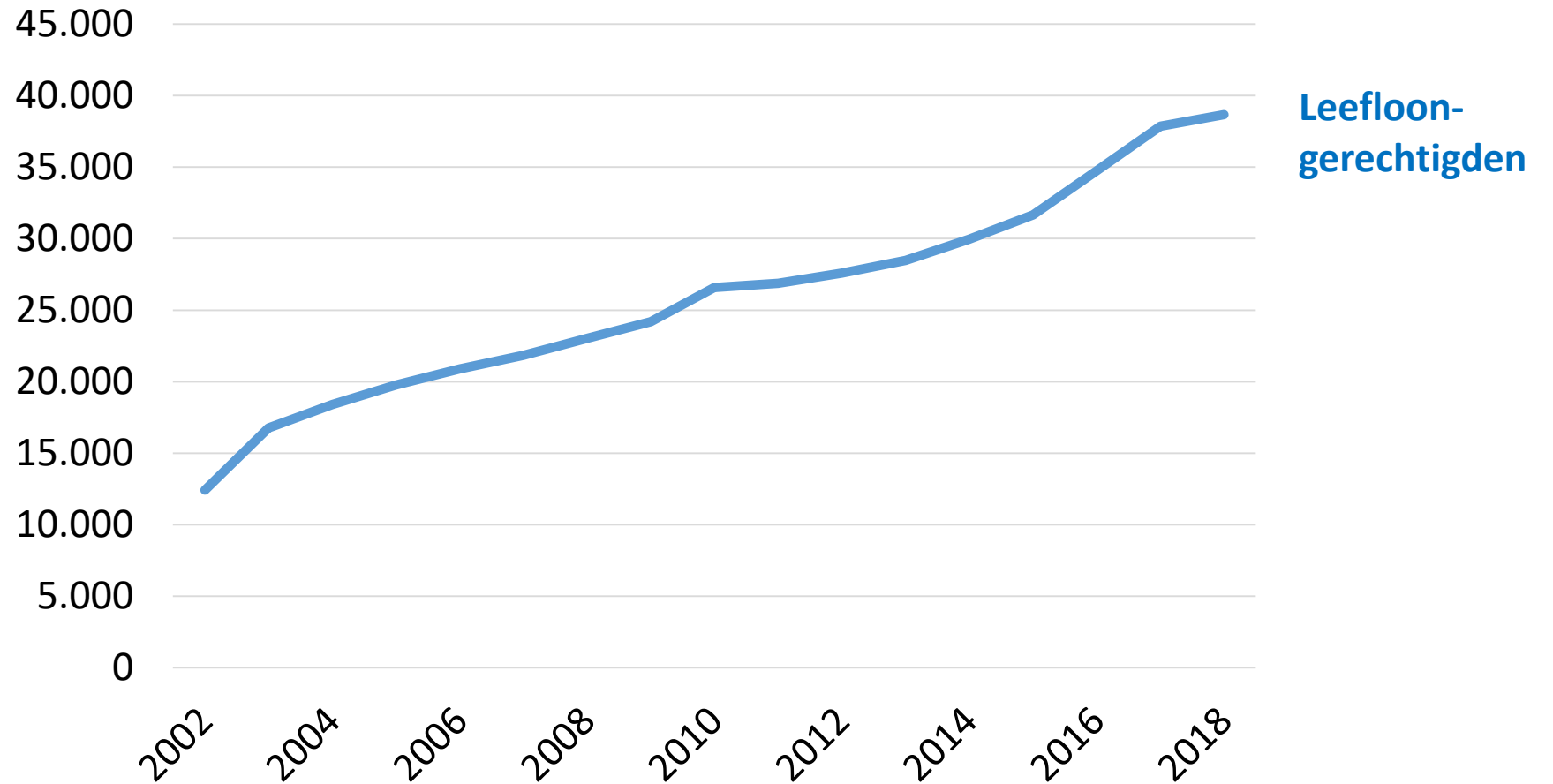
Lage inkomens en hoge (huisvestings)kosten zorgen voor financiële problemen

Aandeel kredietnemers met minstens één niet-geregulariseerd achterstallig krediet, 2018

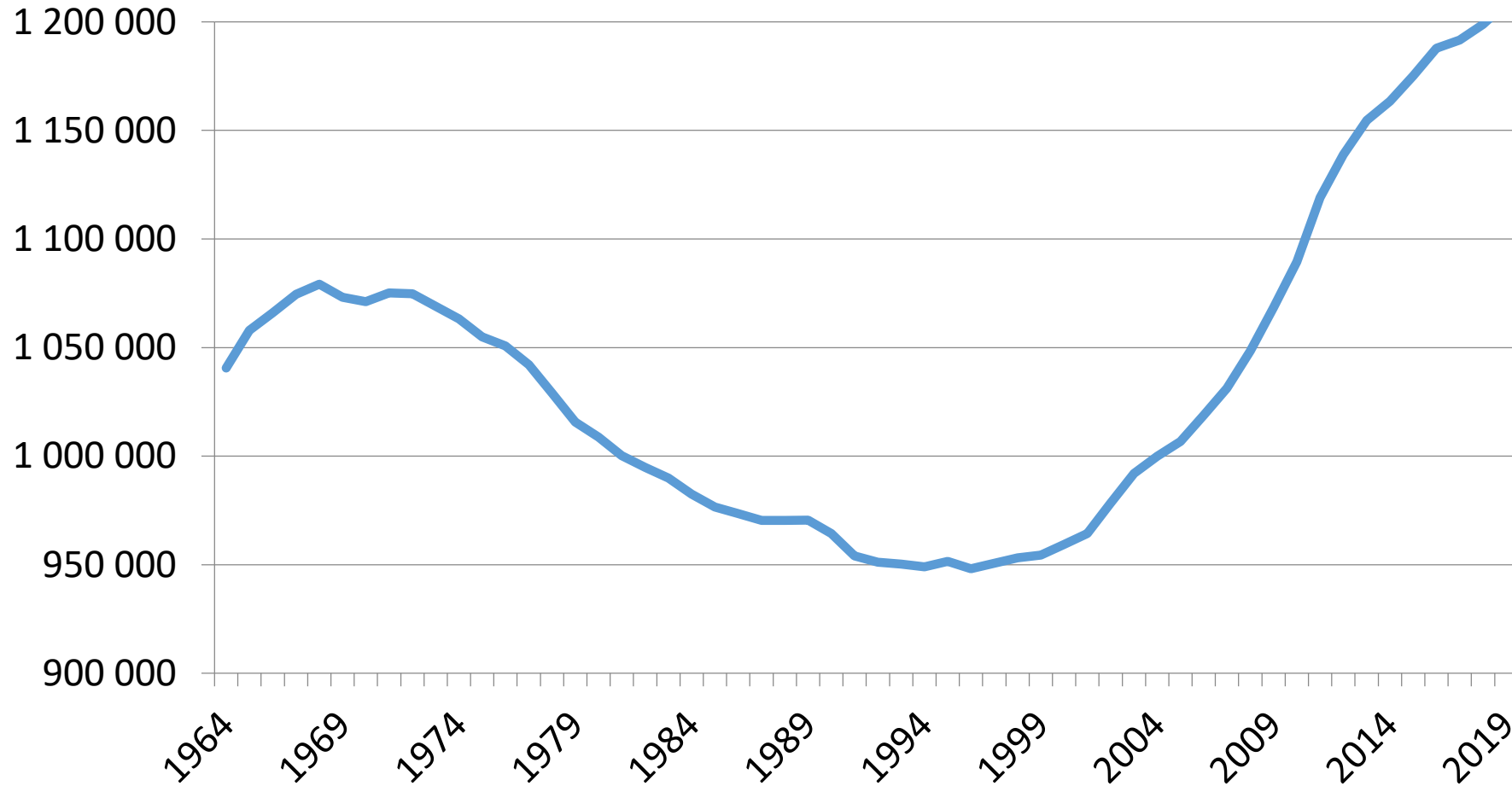
Aantal Brusselaars met een leefloon, januari 2002-2018

Sinds 2000 een
verviervoudiging
van het aantal
leefloongerechtigden!

Belangrijke bevolkingsstijging

Aantal officiële inwoners in het Brussels Gewest op 1 januari 1964-2019

Armoede, slechte
huisvesting en
uithuiszettingen in het
Brussels Gewest
Brussels Armoederapport 2018

CONTEXT: TOEGANG TOT
HUISVESTING IN HET BRUSSELS
GEWEST

De vraag naar woningen staat onder druk in het Brussels Gewest

Aantal huishoudens, woningen en relatief verschil, 2017

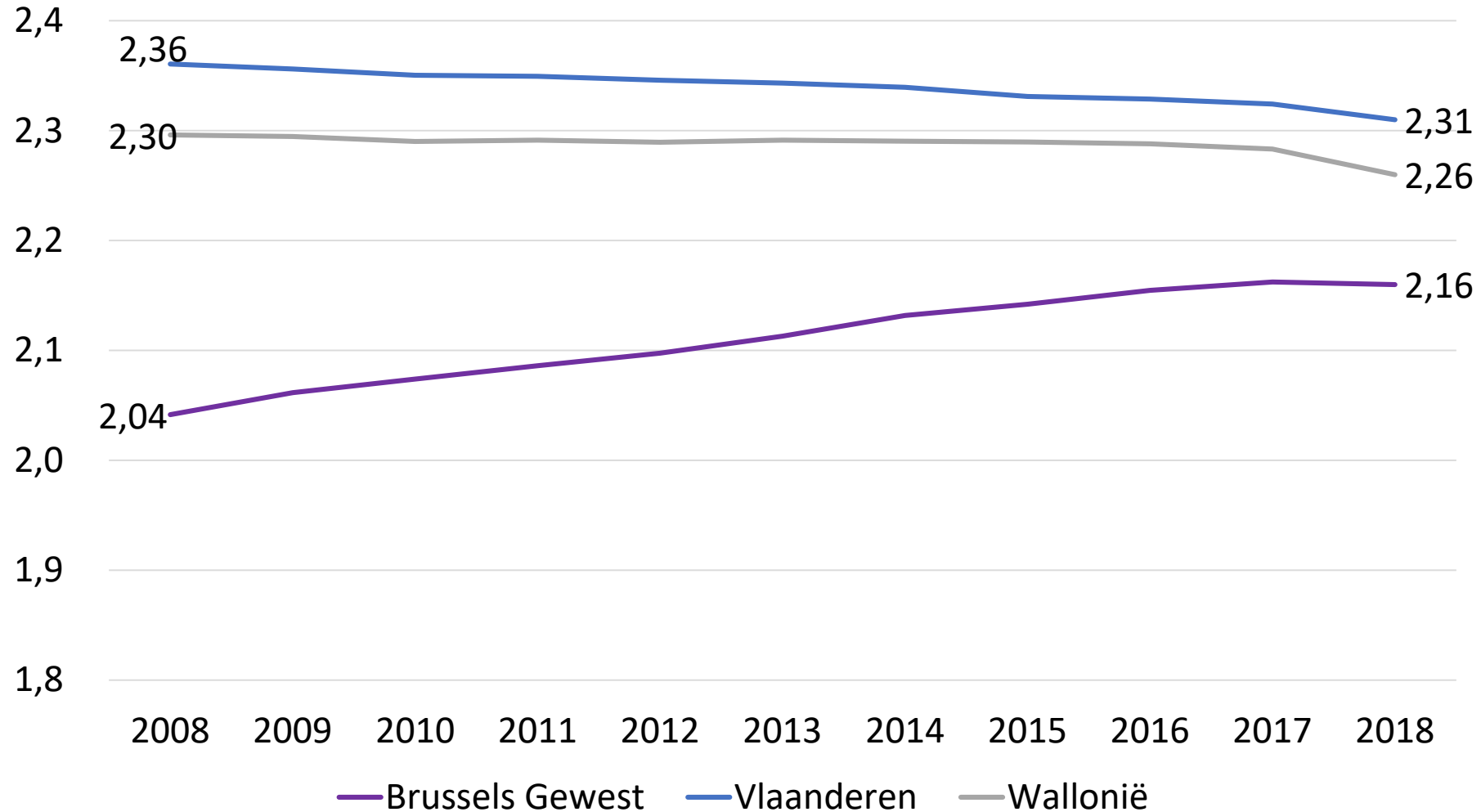
	Huishoudens	Woningen	Relatief verschil
Brussels Gewest	545 145	573 276	5 %
Vlaams Gewest	2 769 259	3 146 566	14 %
Waals Gewest	1 563 401	1 689 075	8 %

Bron: BISA, berekeningen Observatorium

- Kwaliteit van de statistieken
- Leegstand!
- De afgelopen jaren kende enkel het Brussels Gewest een snellere stijging van het aantal huishoudens dan het aantal woningen.

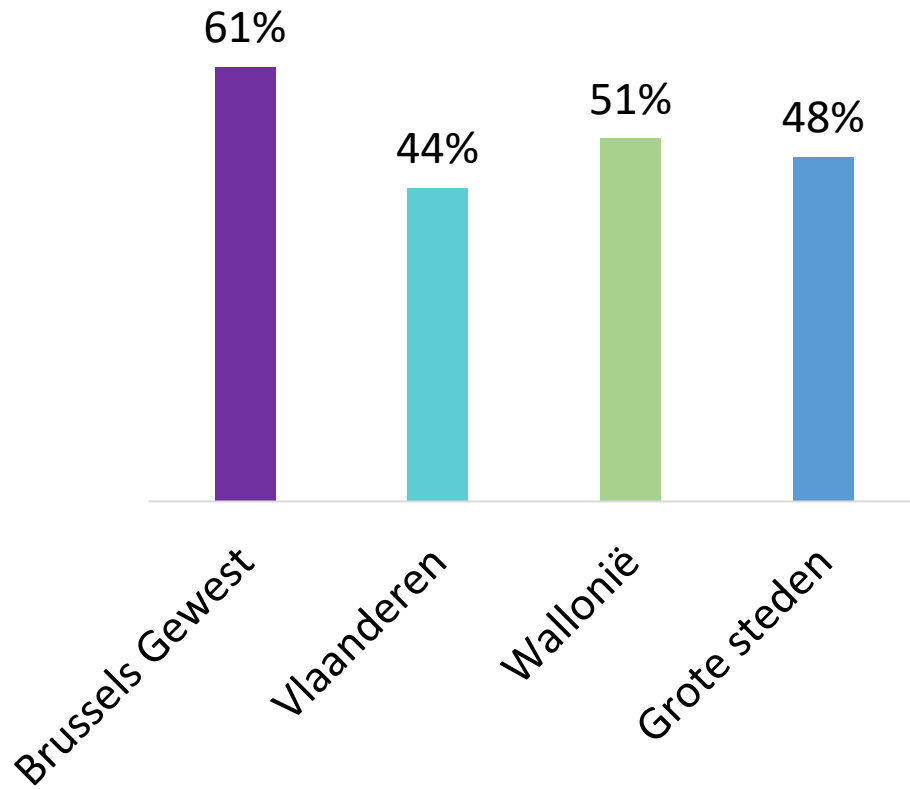
Steeds grotere gezinnen in het Brussels Gewest

Gemiddelde grootte van de private huishoudens

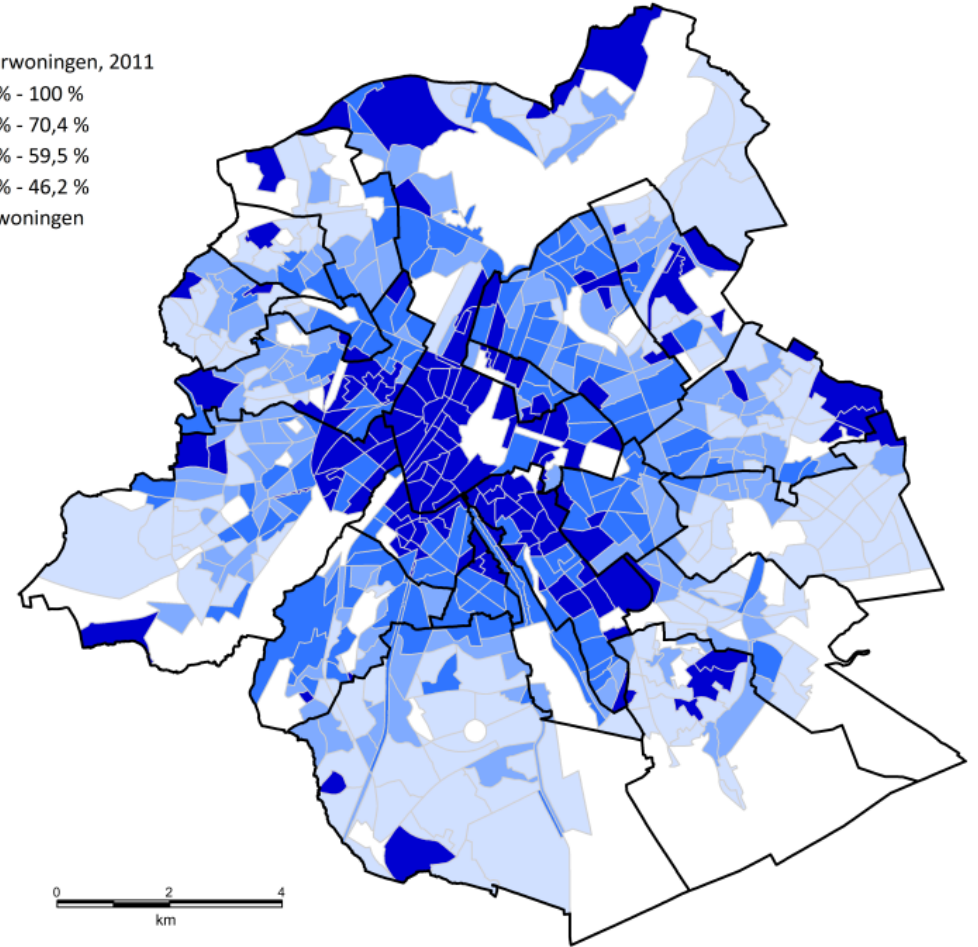
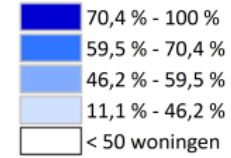

Een belangrijk aandeel huurders... ongelijk verdeeld

Percentage huurwoningen in het totaal aantal woningen, 2011

Aandeel huurwoningen, 2011

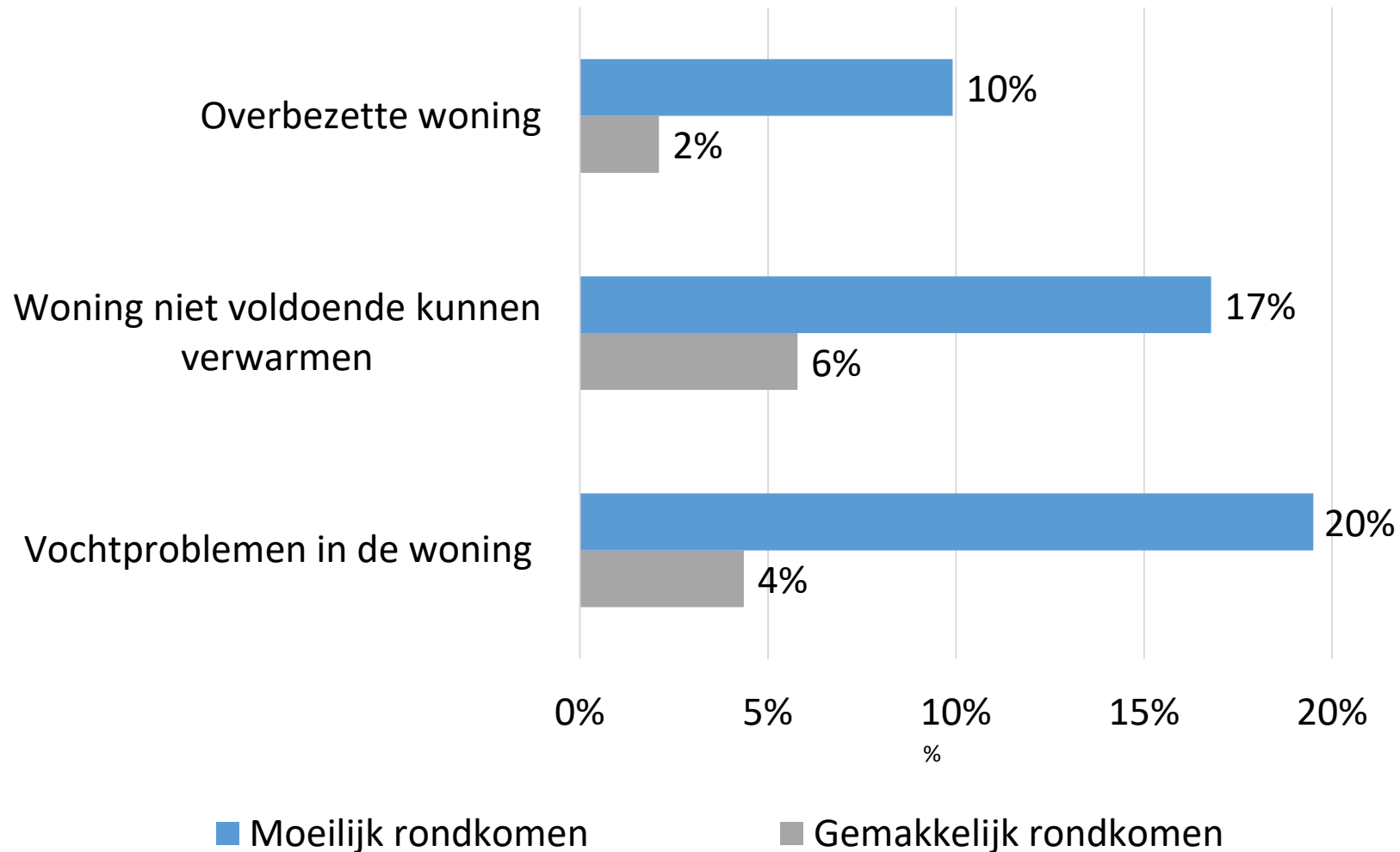

Ongelijke toegang tot kwaliteitsvolle huisvesting

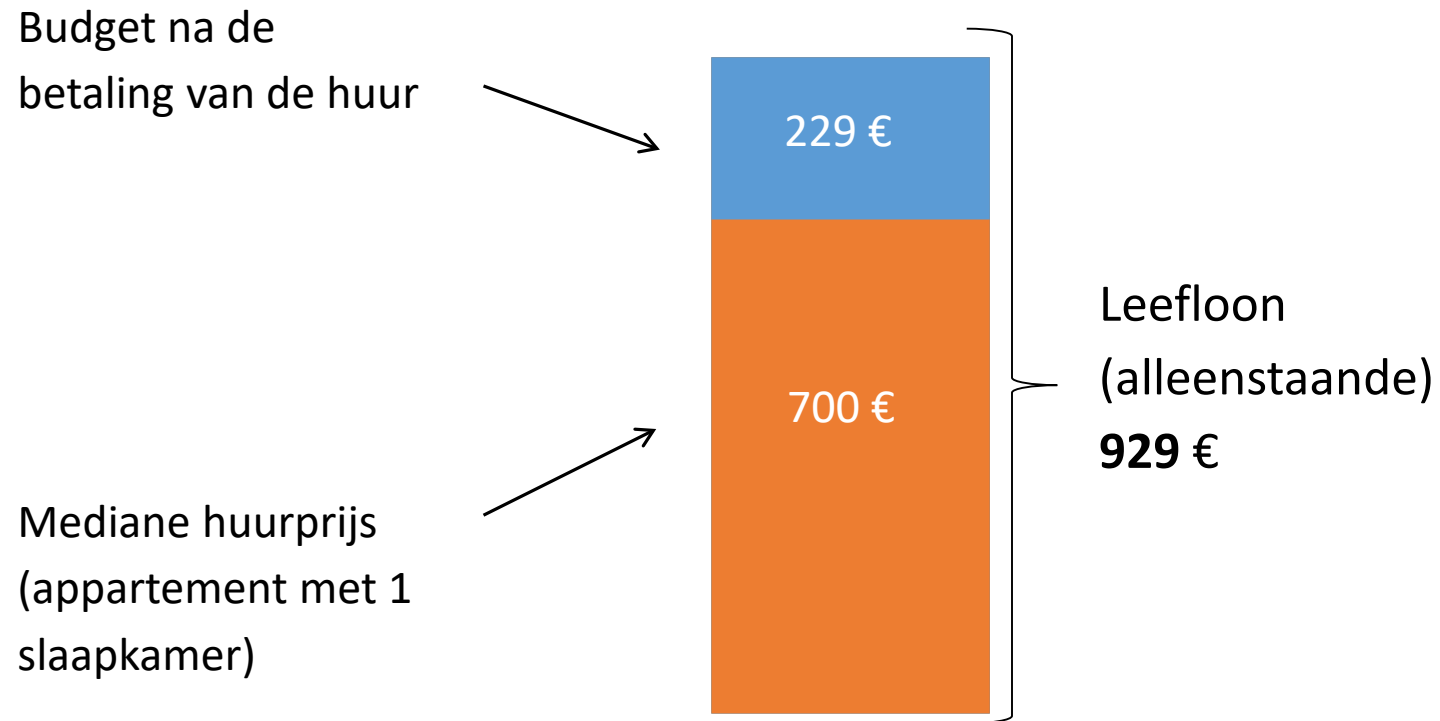
Percentage huishoudens met een comfortprobleem in hun woning, naar financiële draagkracht, Brussels Gewest, 2013

Een weinig toegankelijke private huurmarkt

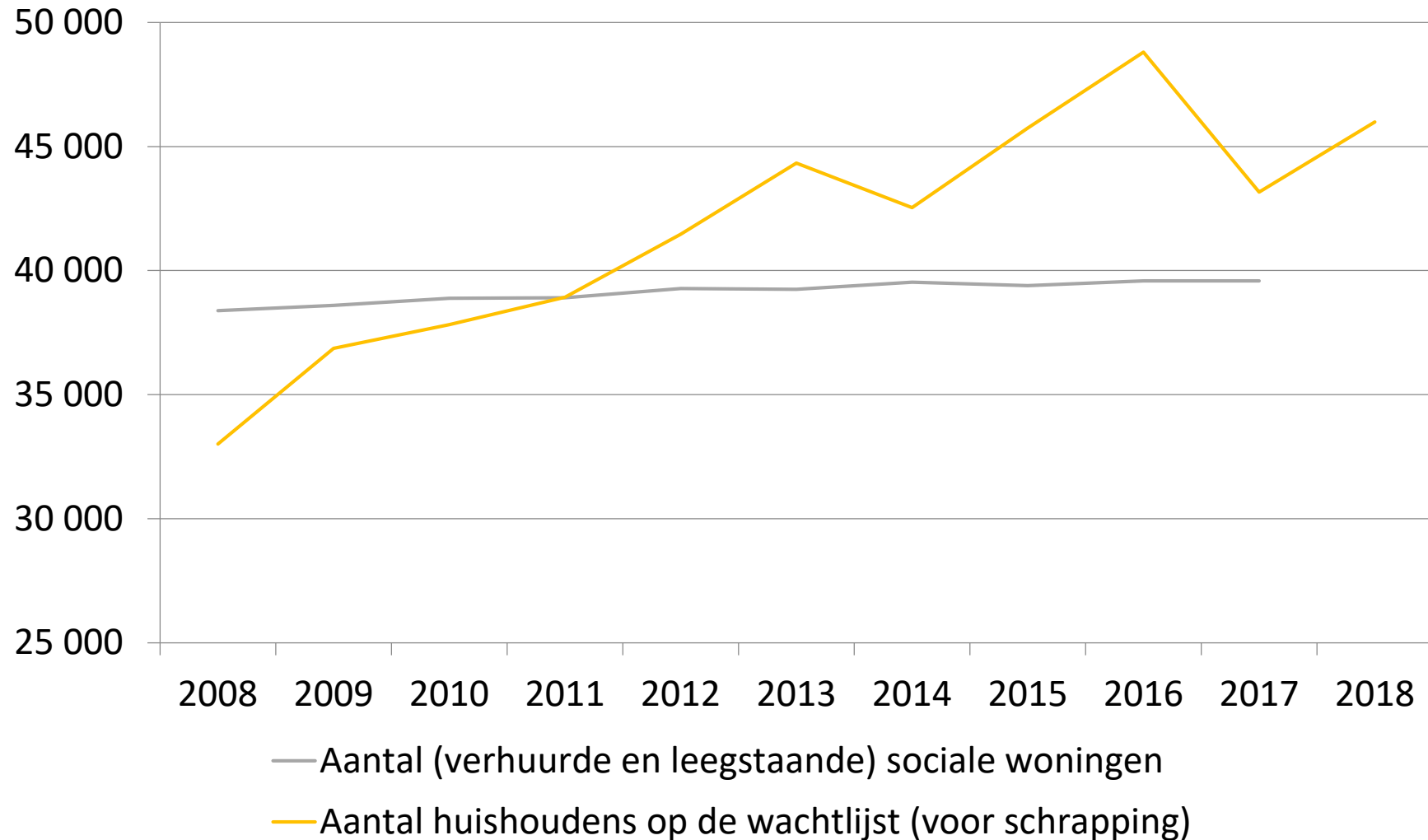
- Tussen 2004 en 2018 steeg de mediane huurprijs met 24%, zonder de inflatie mee te tellen!

→ Een vaak onhoudbaar aandeel van het budget

Een stijgende (en vaak onbeantwoorde) vraag naar sociale woningen

Aantal huishoudens op de wachtlijst voor een sociale woning en aantal sociale woningen, Brussels Gewest

Huurders met lage inkomens: beperkte keuzemogelijkheden

- 11% van de huurders verliet hun vroegere woning door een “gedwongen vertrek”
 - Samenwonen en samen huren stijgt (11% van de gehuurde woningen, 18% onder de “nieuwe huurders”)
 - Het Brussels Gewest verlaten
- Een derde van de personen die het Brussels Gewest verlaat om in de periferie te gaan wonen, behoort tot de laagste inkomenscategorieën (De Laet, 2018)

UITHUISZETTINGEN IN HET BRUSSELS GEWEST

WETGEVEND KADER

- **Internationaal recht**
 - strikte voorwaarden voor uithuiszetting die niet altijd opgenomen zijn in de Belgische wetgeving
- **Gerechtelijke wetboek (federaal)**
 - Uithuiszettingen uitgevoerd door de bevoegde overheidsdiensten
 - Wet betreffende “humanisering van de uithuiszettingen”
- **Brusselse huisvestingscode**
 - De voornaamste wetgeving op vlak van huur

3 types uithuiszetting: juridisch, administratief, illegaal

1. Gerechtig

- Meest frequente
- Vrederechter
- Verschillende procedures, verschillende graad van bescherming voor de huurder:
 - o OVM
 - o Private verhuurder met huurcontract
 - o Precaire overeenkomsten
 - o Bewoning zonder recht of titel (! antikraak wet)

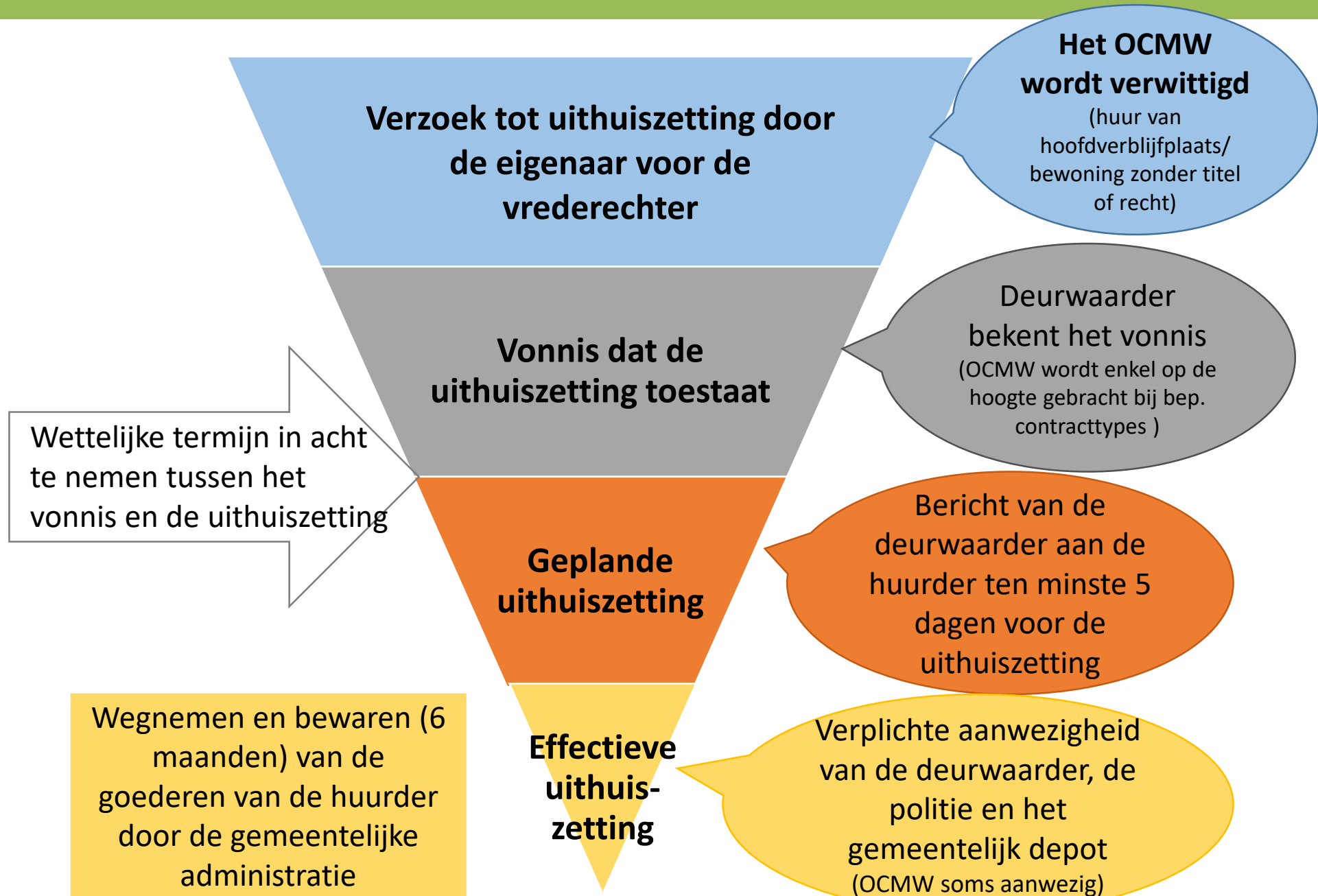
2. Administratief

- Weinig frequent in het Brussels Gewest
- Beslissing door gemeentelijke autoriteiten in geval van onbewoonbaarheid:
 - o Gemeentelijk initiatief
 - o Toepassing van een beslissing van de DGHI

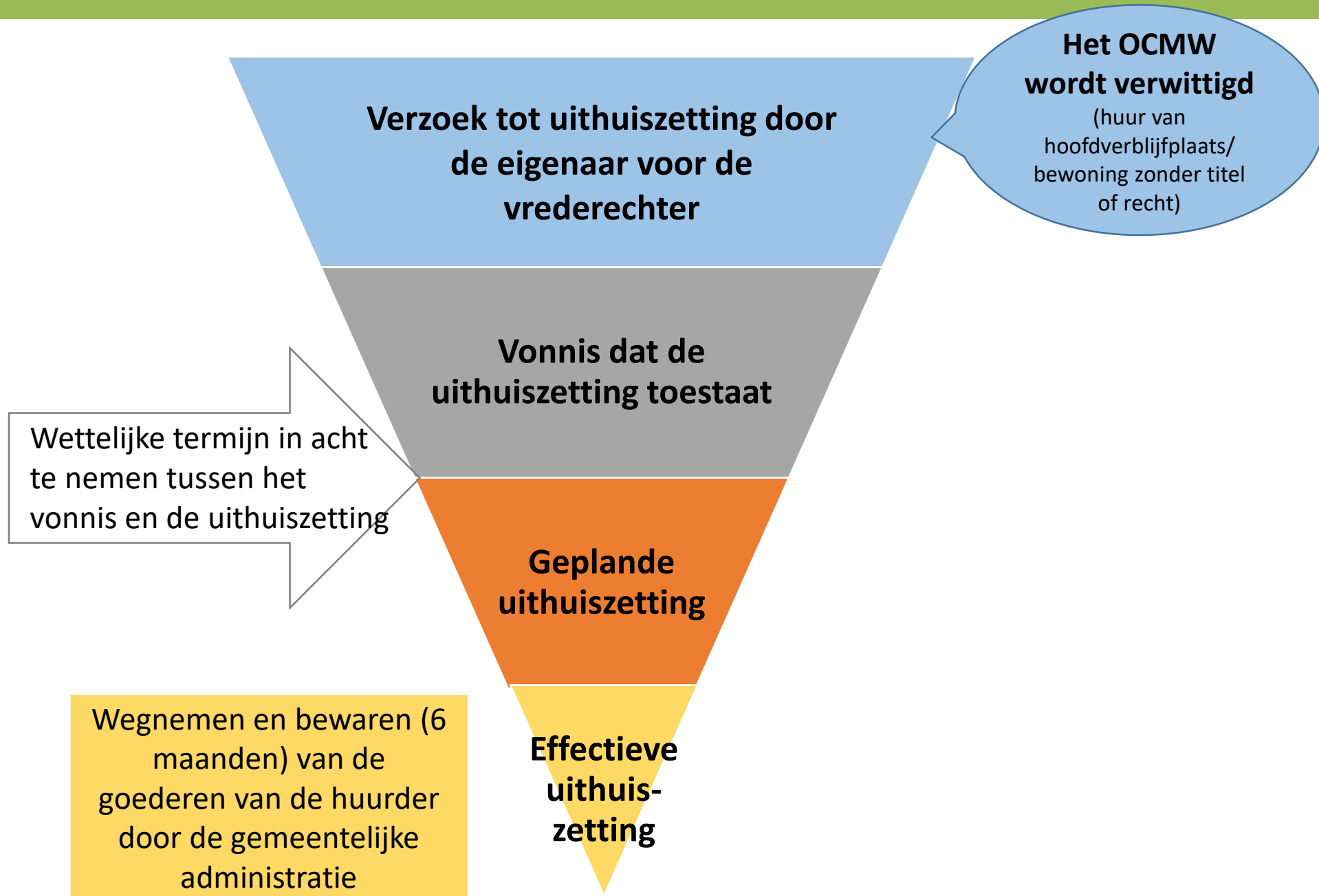
3. Illegaal

- Zeker heel frequent
- Buiten alle wettelijke en formele kaders
- vb. Verhuurder die zelf overgaat tot een uithuiszetting, verandering van het slot, bedreigingen, valse opzeg, afsluiting van de gas, ...

Gerechtelijke uithuiszetting: verschillende stappen

Gerechtelijke uithuiszetting: verschillende stappen

HOEVEEL UITHUISZETTINGEN IN HET
BRUSSELS GEWEST?

Geen officiële statistieken

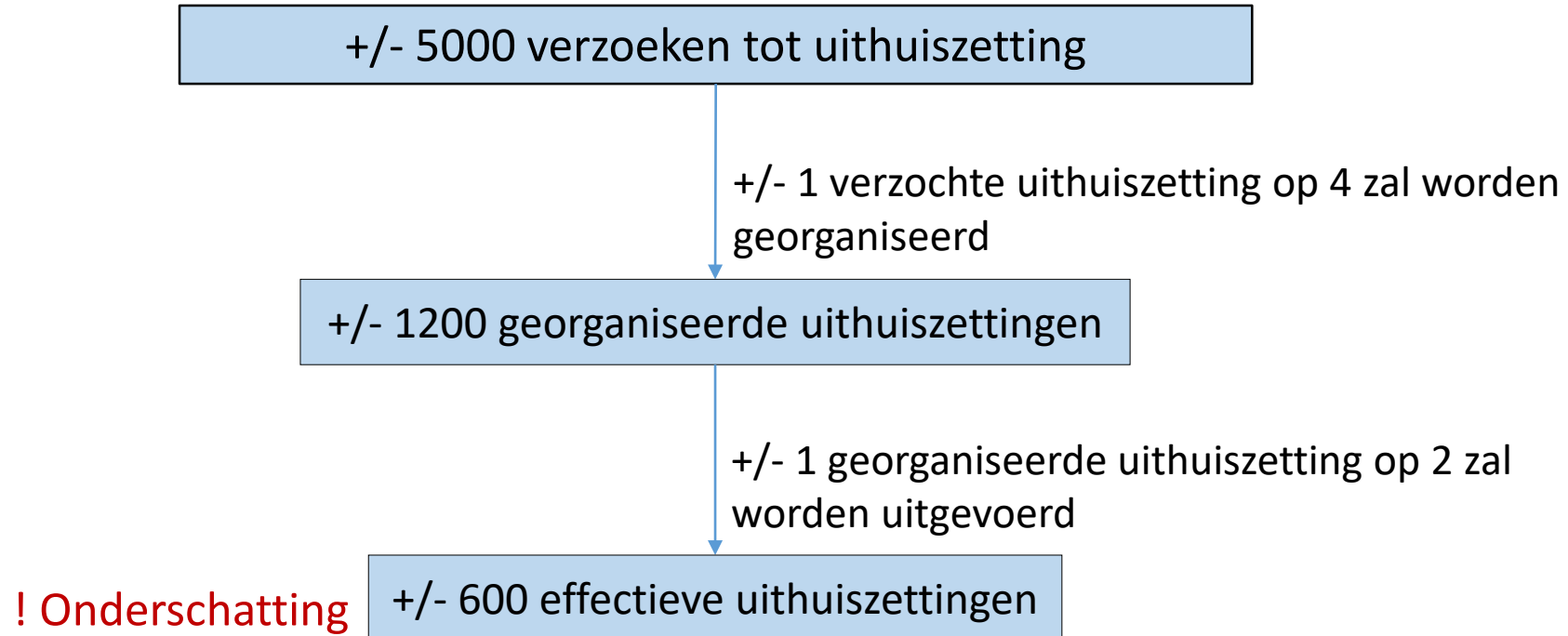
- Geen gecentraliseerde, systematische, exhaustieve en gevalideerde gegevens over deze problematiek
→ **Onzichtbaarheid!**
- 3 instanties aan de bron van gegevens:
 - Vrederechters, via FOD justitie (vragen en uitspraken over uithuiszettingen)
-> **nog niet beschikbaar**
 - Gerechtsdeurwaarders, via de Kamers (georganiseerde en effectief uitgevoerde uithuiszettingen)
 - Gemeenten (administratieve uithuiszettingen)

! Illegale uithuiszettingen

Gerechtelijke uithuiszetting: voorzichtig met de cijfers!

- Nog geen gegevens vanuit FOD Justitie
→ stappen ondernemen bij groot aantal actoren (zie rapport)
 - Verzoeken tot uithuiszetting: de enquête bij de 19 OCMW's is de meest exhaustieve
 - Maar: niet altijd gecodeerd, verschillende methodes om te tellen, ...
 - Effectieve uithuiszettingen: Kamer van de deurwaarders van het arrondissement Brussel
 - Maar: onderschatting
- **Opgelet bij de interpretatie van de cijfers**

Benadering van het aantal gerechtelijke uithuiszettingen in het Brussels Gewest, 2017

Bron : Enquête bij de Brusselse OCMW's (verzoeken tot uithuiszetting) en Kamer van deurwaarders arrondissement Brussel (effectieve uithuiszetting), aangevuld met andere bronnen. Men moet telkens voor ogen houden dat deze gegevens **geïnterpreteerd moeten worden met grote voorzichtigheid**: bij afwezigheid van officiële statistieken op het moment van de redactie van het rapport, kunnen we enkel komen tot een benaderende grootteorde gebaseerd op onvolledige gegevensbronnen

Administratieve uithuiszettingen: waarschijnlijk eerder zeldzaam

- Weinig gegevens
- Verschillen in praktijken naargelang de gemeente
- DGHI, 2018:
 - 575 klachten, in verhouding meer in de gemeenten waar armoede belangrijk is
 - 161 onmiddellijk verbod, 110 na bezoek en 26 omwille van weigering van toegang
- Heel weinig uithuiszettingen van gezinnen op basis van een besluit tot onbewoonbaarheid of na een beslissing van de DGHI

Te onthouden...

- Afwezigheid van statistieken en onzichtbaarheid
→ noodzaak tot een geschikte dataverzameling
- Grootteorde getuigt dat de omvang van het fenomeen van gerechtelijke uithuiszettingen niet genegeerd kan worden
- De problemen van onbewoonbaarheid komen niet naar voor in de administratieve gegevens
- Achter de cijfers schuilen menselijke drama's met meerdere gevolgen

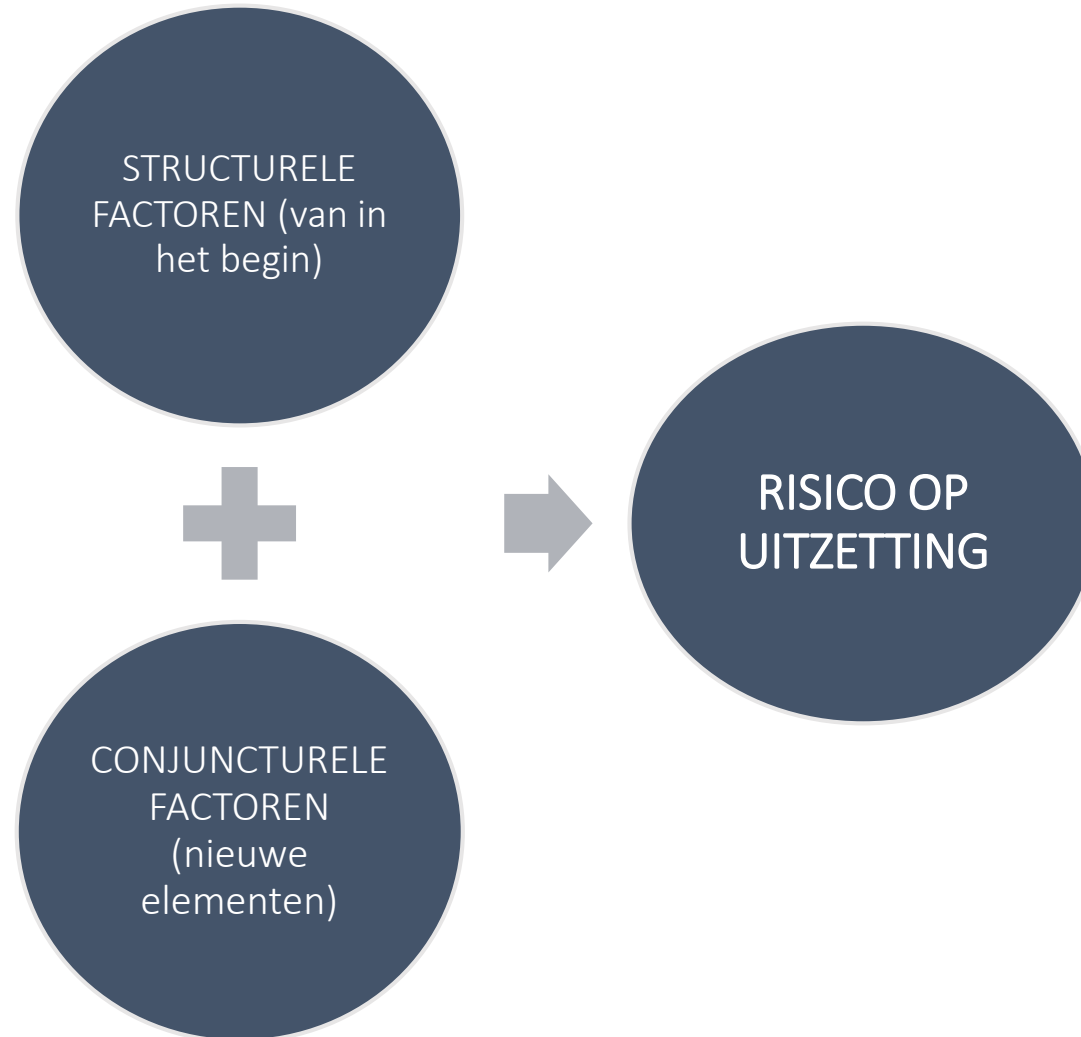
QUALITATIEVE METHODOLOGIE

Een panel van 88 respondenten

- 19 personen die een **uithuiszetting of een gedwongen verhuis hebben meegemaakt, of die geconfronteerd zijn met een risico op uithuiszetting**
- **69 professionele actoren**
 - Hulp aan personen voor, tijdens of na de uitzetting: maatschappelijk werkers, verenigingen, OCMW's, huurdersverenigingen, huisvestingsdiensten, diensten voor begeleid wonen, opvangtehuizen, noodopvangcentra, ...
 - Beslissing tot uitzetting: vrederechters
 - Verdediging van een van beide partijen (huurders of eigenaars): advocaten, huurders- of eigenaarssyndicaten
 - Uitvoering van de uitzettingsbeslissing: gerechtsdeurwaarders en politieagenten

VOOR DE UITHUISZETTING: AANLEIDING

Een combinatie van structurele en conjuncturele factoren

Eigenaar (verhuurder)

- Niet-reglementaire huurvoorwaarden
- Onbewoonbare woning of in slechte staat
- Onaangepaste woning
- Slecht beheer van het pand

Huurders (bewoners)

- Onbetaalde huur en/of bijkomende kosten
- Verval van de woning
- Burenhinder
- Bewoning zonder recht of titel
- Niet-naleving van contractuele verplichtingen

Bijkomende factoren die de procedure in gang zetten

Eigenaar (verhuurder)

- Verandering van huurvoorwaarden: hogere huur; eis van contante betaling
- Wil om de woning zelf te betrekken
- Verandering van eigenaar
- Wens om van huurder te veranderen
- Uitvoering van belangrijke renovatiewerken

Huurders (bewoners)

- Onbetaalde huur en/of bijkomende kosten
- Weigering van nieuw (legaal of illegaal) huurcontract
- Weigering van veranderde (illegale) huurvoorwaarden
- Illegale bewoning
- Neergelegde klacht voor onbewoonbaarheid
- Geen bewoning van de woonst of verandering in het huishouden zonder akkoord (sociale woning)
- Niet-naleving van contractuele verplichtingen

Het verhaal van Jozef: structurele en conjuncturele factoren hebben geleid tot een uitzettingsprocedure

Jozef is getrouwd en vader van vier kinderen. Hij woont al vele jaren in België.

Voordat hij met uitzetting bedreigd werd, woonde hij in een appartement in zeer slechte staat:

"vochtproblemen, problemen met de verwarming, met alles eigenlijk ..."

Jozef heeft meermaals geprobeerd om met de eigenaar te praten om deze situatie op te lossen,

maar tevergeefs: *"Ik heb met de eigenaar gepraat, maar hij kwam niet. En er werd niets aan gedaan. Niets."*

Jozef liet het daar niet bij : *"Ik ben naar de huisvestingsinspectie gegaan (...) die is naar het appartement gekomen, heeft foto's genomen en de eigenaar gevraagd om werken uit te voeren ..."*

De DGHI heeft hem gelijk gegeven en heeft de eigenaar de opdracht gegeven om grote werken uit te voeren. Zonder resultaat; de eigenaar wilde alleen maar tijd rekken: *"... de eigenaar heeft er niets aan gedaan, hij heeft niets gedaan. De eigenaar heeft gewacht tot het contract afliep."*

Jozef bleef nog een jaar in zijn appartement tot het contract van 5 jaar afgelopen was."

En toen kreeg hij het bericht *"Toen heeft de eigenaar ervan geprofiteerd (...) 6 maanden vóór het einde van het contract heeft hij de opzeg verstuurd (...) Daarin stond dat er voor 21 000 euro aan werken waren."*

VAN EEN RISICO OP TOT EEN EFFECTIEVE UITZETTING: ESCALATIE- EN DE-ESCALATIEFACTOREN

Niet elk risico op uithuiszetting leidt tot een effectieve uitzetting.

- **Maar** het ervaren van een risico kan de betrokkenen al **beïnvloeden**;

HET VERHAAL VAN NELLA

Het gevolg van dat alles is dat ik nu een alleenstaande moeder ben met een kind ten laste. De hele situatie heeft vele gevolgen gehad. Ik ben psychologisch niet in orde, ik heb soms angsten en ik slaap 's nachts niet meer. Als je zo onder druk hebt gestaan, ben je niet meer dezelfde persoon.

Het doet iets met een mens. Je hebt geen vertrouwen meer in de mensen, ook al vertrouwen zij je wel.

De vermeden uithuiszetting, slechts zelden zonder een gedwongen verhuis

RISICO OP UITHUISZETTING

DE-ESCALATIEFACTOREN

- Verbonden aan de huurder(s)/bewoner(s)
- Maatschappelijk en juridisch werkers

VERMEDEN UITZETTING
(stopgezette procedure)

- De betrokkene mag in de woning blijven
- Gedwongen verhuis

De-escalatiemaatregelen die tijdig moeten worden genomen

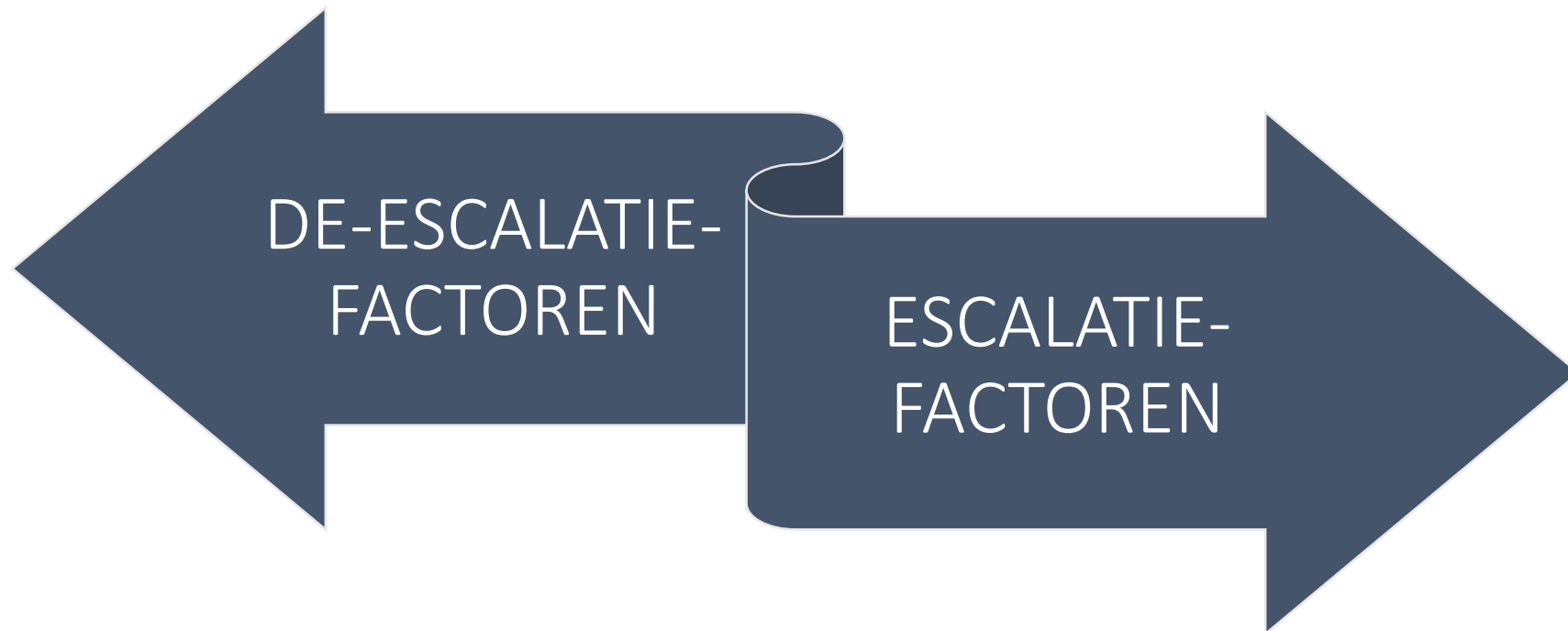
- Huurders (bewoners)

- Streven naar een verzoening / akkoord met de huisbaas
- Betrokkenheid bij de juridische procedure
- Beroep op sociale diensten en juridische hulp

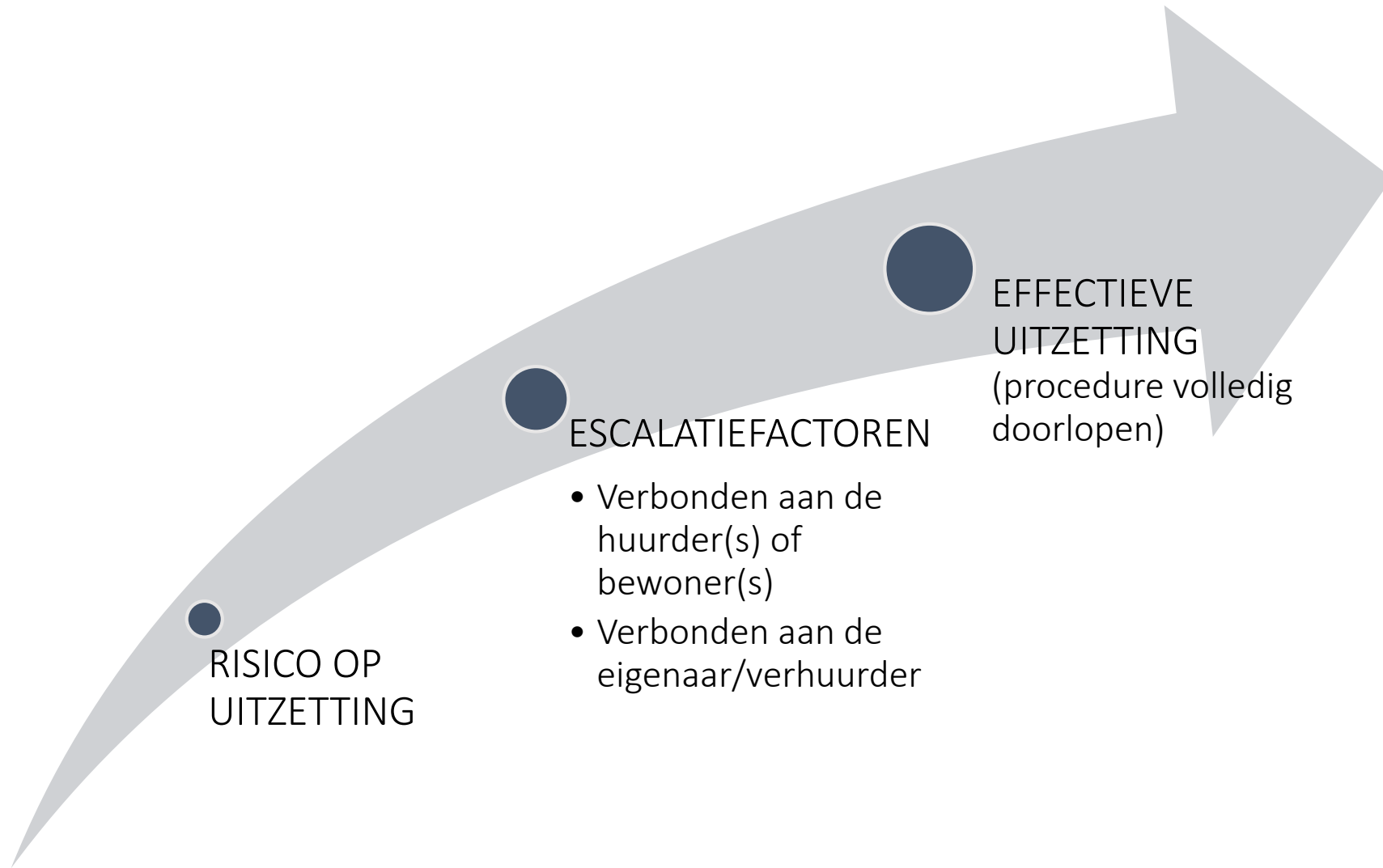
- Sociale en juridische actoren

- Behoorlijk informeren van de personen die dreigen uit huis te worden gezet
- Proactief optreden tegenover personen die dreigen uit huis te worden gezet
- Betrokkenen aanmoedigen om deel te nemen aan de juridische procedure
- Hulp bij verzoening en bemiddeling
- Effectieve en adequate herhuisvestingshulp
- Aandacht voor kwetsbaarheidsfactoren bij personen die dreigen uit huis te worden gezet

De-escalatiefactoren, in spanning met de escalatiefactoren

De stilte voor de storm van een effectieve uitzetting

Gebrek aan 'reactie': de belangrijkste escalatiefactor

- Huurders (bewoners)

- Geen toegang tot informatie
- Niet deelnemen aan de juridische procedure
- Geen reactie
- Geen beroep op sociale diensten, juridische en/of huisvestingshulp
- Te late hulpvraag van de huurder aan het OCMW

- Sociale en juridische actoren

- Slechte informatie van de personen die dreigen uit hun huis te worden gezet
- Niet-voorstellen van rechten
- Gebrek aan begeleiding van personen met risico op uitzetting door sociale diensten en/of juridische hulp
- Voorgestelde hulp is niet effectief of adequaat

TIJDENS DE UITZETTING: REALITEIT EN ERVARINGEN

Een **formeel** en **min of meer voorspelbaar gevolg**, beïnvloed door:

- Het al dan niet aanwezig zijn van de uitgezette personen
- De reactie van de actoren ter plaatse

Maar **ongeacht het type uitzetting**, legaal of illegaal, twee elementen die komen steeds terug:

- Kortstondigheid
- Geweld

De **aanwezigheid ter plaatse** van de uitgezette personen op het ogenblik van de interventie is dus **altijd problematisch**

- Gebrek aan voorbereiding op het gedwongen vertrek uit de woning <-> felle reacties: shock, ongeloof; ontkenning; wanhoop; protest...
- Gebrek aan herhuisvestingsoplossing voor de uitgezette personen

Het verhaal van Mai over de actoren die zeer verschillend reageerden

De **politie** kwam samen met **gerechtsdeurwaarders**. Beneden stond een **vrachtwagen**. Ze klopten aan en vroegen of ik even naar buiten wilde komen... Het was 8 uur, om 9 uur moest ik de kinderen naar school brengen maar ik zou direct terugkomen...

Ik kreeg een kwartiertje de tijd om wat spullen in te pakken ... Maar hoe moest ik daaraan beginnen? Ik had wat spullen van de kinderen in een tas gepakt. Maar ik kon niet alles meenemen. Ik had maar drie zakken met kleren... **De gerechtsdeurwaarder** gaf me niet veel tijd, slechts een kwartiertje...

Ik woonde daar al tien-vijftien jaar en had altijd tijdig mijn huur betaald, zonder probleem Maar er was overal schimmel, en daarna ook water dat van de muren stroomde. Ik heb de eigenaar altijd **gevraagd om werken te laten uitvoeren**, maar hij wilde niet. Nooit. Zelfs de boiler en nog andere dingen heb ik zelf vervangen. Met mijn geld, maar ik heb er nooit iets van teruggezien.

Toen **de politieagente** dat zag, zei ze: 'Maar dat is toch niet normaal!' Ze praatte met de **gerechtsdeurwaarder**: 'Ze woonde in zo'n appartement, maar de eigenaar weigerde om werken uit te voeren!'

De **gerechtsdeurwaarder** zei echter: 'Dat kan mij niet schelen. Ik kreeg opdracht om naar hier te komen omdat je de huur niet betaald hebt, dat is jouw probleem. Je eigen schuld.' De politieagente zei toen: " Nee mijnheer, het is maar half haar schuld. Ze heeft inderdaad de huur niet betaald, dat is haar schuld. Maar kijk in welke staat dit huis verkeert!' ...

De politieagente heeft me toen [naar het **OCMW**] gestuurd om een slaappleats te vragen. **Toen zei de deurwaarder**: 'Je kan dit document laten zien, het bewijst dat ik vandaag gekomen ben.'

Het verhaal van een professionele actor over uitgezette personen in ontkenning

Het was een gezin, 2 volwassenen, 5 kinderen ... De kinderen waren op school. Toen ze 's avonds thuiskwamen, was er niemand meer... Je kan je voorstellen hoe dramatisch dat was!

*Het was ongelooflijk. We stonden daar met drie, **de gerechtsdeurwaarder** en wij twee, **maatschappelijk werkers**, ... En die vrouw ging gewoon verder met de afwas zonder te beseffen dat we bezig waren met haar uit huis te zetten.*

Terwijl ze de afwas deed, probeerden we het haar uit te leggen. 'Luister mevrouw, ruim alles op. Pak wat spullen in, neem een koffer...'

Maar ze deed gewoon verder. Intussen was haar man bezig om de eigenaar om meer tijd te vragen. Dat was echter niet mogelijk, de uitzetting was immers al bezig. Het was te laat!

NA DE UITHUISZETTING: ERVARINGEN & GEVOLGEN

Gevolgen op korte of lange termijn

- Bijzonder **chaotische en pijnlijke gevolgen** van deze traumatiserende ervaring
- **Talrijke en ernstige mogelijke gevolgen** op middellange en lange termijn voor de betrokken personen
 - Materieel
 - Administratief
 - Sociaal
 - Psychologisch

/!\ Geen duurzame en waardige herhuisvestingsoplossingen voor uitgezette personen.

Vaak geïmproviseerde en onbevredigende oplossingen

- Veelvuldig beroep op informeel netwerk
- Hulp uit de formele sector
 - Noodopvang
 - Problematische toegang: informatie over de opvangplaatsen
 - Ervaringen met noodopvang
 - Onthaalhuizen en transitwoningen
 - Plaatsgebrek
 - Begeleiding van de bewoners
 - Het einde van de opvang
 - Hulp bij het zoeken naar een duurzame herhuisvestingsoplossing
- Gebrek aan formele of informele oplossingen: op straat belanden

De uithuiszetting, een factor met een versterkende impact op armoede en precariteit

MATERIËLE EN
FINANCIËLE GEVOLGEN

ADMINISTRATIEVE
GEVOLGEN

GEVOLGEN VOOR
GEZONDHEID EN
WELZIJN

SOCIALE GEVOLGEN

Heel wat andere materiële gevolgen naast het verlies van de woning

Procedurekosten
Verhuiskosten
(Gedeeltelijk) verlies van
persoonlijke spullen

ADMINISTRATIEVE
GEVOLGEN

GEVOLGEN VOOR
GEZONDHEID EN
WELZIJN

SOCIALE GEVOLGEN

Hardnekkige obstakels in het administratief parcours

MATERIËLE EN
FINANCIËLE GEVOLGEN

Referentie-/officieel adres
Nieuwe domiciliëring
Administratieve
regularisatie

GEVOLGEN VOOR
GEZONDHEID EN
WELZIJN

SOCIALE GEVOLGEN

Grote impact op de geestelijke gezondheid

MATERIËLE EN
FINANCIËLE GEVOLGEN

ADMINISTRATIEVE
GEVOLGEN

Impact op gezinsdynamiek

Individuele impact: stress,
zelfbeeld, mentale
gezondheid, ...

In het bijzonder voor kinderen
& ouderen

SOCIALE GEVOLGEN

Ruimtelijke breuk leidt tot een sociale breuk

MATERIËLE EN
FINANCIËLE GEVOLGEN

ADMINISTRATIEVE
GEVOLGEN

GEVOLGEN VOOR
GEZONDHEID EN
WELZIJN

Breuk met het sociale
netwerk
Impact op de kinderen
Sociaal isolement

Het verhaal van Luc, geholpen door zijn netwerk

Ik heb 3 dagen bij een vriend gelogeed, de volgende dag bij een andere. Met de hulp van nog een andere vriend, die al [in een opvangcentrum verbleef] ben ik er binnen geraakt. (...) Ik ben 's avonds met hem meegegaan. Ik heb één nacht in een gemeenschappelijke kamer geslapen en de volgende dag kwam er een kamer vrij (...)

Mijn tv (...) is alles wat ik nog heb, en enkele kleren die ik opzij heb kunnen leggen. Nu ga ik naar de winkel hier tegenover. Ik heb 2-3 vriendinnen die me af en toe iets geven dat hun man niet meer draagt en dat ik verder kan afdragen. [Hier] hebben we een bon van 300 euro waarmee we af en toe iets kunnen gaan halen.

Luc woont al vier maanden in dit opvangcentrum...

Als Luc enkele weken later opnieuw wordt gecontacteerd voor een verdere opvolging van zijn traject, lijkt het erop dat zijn situatie goed opgelost is. Hij heeft een woning van de gemeente verkregen, een flat, met een voor hem redelijke huur, en op dat punt is zijn situatie stabiel.

Maar hij is wel zijn woning en de meeste van zijn spullen kwijtgeraakt.

AANBEVELINGEN VAN DE ACTOREN & BETROKKENEN

VOOR DE UITZETTINGSPROBLEMATIEK

Voor de betrokken personen en actoren

- Aanbod van beschikbare, betaalbare en kwaliteitsvolle woningen door
 - Uitbreiden van het aanbod, waaronder sociale woningen
 - Reguleren van de huurprijzen op de privémarkt
 - Investeren in renovatie
- Controle-instrumenten: onbewoonbare woningen, misbruik en illegale praktijken;
- Bestrijden van discriminatie

VOOR DE UITZETTING

- Voor de betrokken personen
 - Toegang tot informatie over het verloop van de procedure
- Voor de actoren
 - Belang van de economische factor <-> inning van achterstallige huur
 - Optimaliseren van de communicatie en informatie – ‘rechtstreeks’
 - Bevorderen van verzoeningsprocedures
 - Langere proceduretermijnen
 - Actoren/lokaal weefsel – samenwerking tussen actoren

TIJDENS DE UITZETTING

- Voor de actoren
 - Aanwezigheid van de politie
 - Systematische psychosociale begeleiding

- Voor de betrokken personen

Geen uitdrukkelijke aanbeveling MAAR tal van verhalen die de impact van dergelijke ervaringen illustreren ...

NA DE UITZETTING

- Voor de betrokken personen
 - Effectiviteit van het recht op een woning: "*Niemand op straat!*"
- Voor de actoren
 - Beter informeren van de betrokkenen
 - Vergemakkelijken van de administratieve stappen
 - Aanpassen van het opvangaanbod na de uitzetting
 - Continue en gecoördineerde begeleiding van de betrokkenen
 - Voor mensen die illegaal uit hun huis werden gezet
 - Betere registratie van de klachten
 - Begeleiding naar mogelijkheden om beroep aan te tekenen
 - Uitbreiden van de sancties

TER CONCLUSIE, VOOR HET
OBSERVATORIUM VOOR
GEZONDHEID EN WELZIJN

Een meervoudige en noodzakelijke actie

- Uitzettingen beter in kaart brengen: gecentraliseerde en geautomatiseerde opvolging
- Wetsaanpassingen: wet tot humanisering van de uithuiszettingen

➤ Meervoudige actie

- Huisvestingsbeleid: effectiviteit van het recht op een woning
 - Preventieve en begeleidende maatregelen tijdens de uitzettingstrajecten van personen in armoede en precariteit: verminderen van de risico's die precariteit doen toenemen
- <-> Elke uitzetting vermijden als er geen oplossing is voor herhuisvesting

De rapporten zijn beschikbaar op de website van het Observatorium voor
Gezondheid en Welzijn van Brussel:

<https://www.ccc-ggc.brussels/nl/observatbru/accueil>

Contacten:

Gaëlle Amerijckx gamerijckx@ccc.brussels 02 552 01 59

Marion Englert menglert@ccc.brussels 02 552 01 55

Sarah Luyten sluyten@ggc.brussels 02 552 01 18